Issued on 7-11-'59

Volume. IV

No. 6

14th March, 1959.
(Saturday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

		Pages
Condolence motion re: Death of Sri Kashinath Rao Vaidya, Ex-Speaker, former Legislative Assembly, Hyderabad —Adopted	...	556-564
Leave of absence to (1) Sri Ginjupalli Bapayya (2) Sri C. S. Ranganayakulu —Granted	...	564-565
Budget for 1959-60—Voting of Demands for Grants		
Demand No. VII—Sales Tax Administration —Rs. 46,14,800		
Demand No. VIII—Other Taxes and Duties Administration—Rs. 67,94,900		
Demand No. XXXIV—Miscellaneous—Rs. 1,87,38,200		
Demand No. XLIX—Loans and Advances by the State Government—Rs. 8,40,12,000 —Continued	...	565-579
Ruling re: the Members' talking to the Secretariat Officers in the Officers' Gallery	...	579-588
Budget for 1959-60—Voting of Demands for Grants		
Demand No. VII—Sales Tax Administration —Rs. 46,14,800		
Demand No. VIII—Other Taxes and Duties Administration —Rs 67,94,900		
Demand No. XXXIV—Miscellaneous—Rs. 1,87,38,200		
Demand No. XLIX—Loans and Advances by the State Government—Rs. 8,40,12,000 —Passed	...	588-593
Demand No. XVII—Education—Rs 14,70,85,300 —Discussion not concluded	...	593-660

NOTE: * at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member.

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad-A. P.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

[*Part II – Proceedings other than Questions and Answers*]

OFFICIAL REPORT

Forty-fifth day of the Eighth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 14th March, 1959

The House met at Half Past Eight of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(NOT PRINTED)

CONDOLENCE MOTION RE :

Death of Sri Kasinath Rao Vaidya, Ex-Speaker, former Legislative Assembly, Hyderabad.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ పూట చాలా దుఃఖకరమైన వార్తను గౌరవనీయులైన సభవారి ఎదుట పెట్టడానికి నేను చాలా చింతించుచున్నాను. ఇదివరకు హైదరాబాదు అసెంబ్లీలో స్పీకరుగా ఉండి, మిగుల సమర్థతతో గొప్ప పేరు ప్రతిష్ఠలతో వ్యవహారములు నిర్వహించినటువంటి, కాంగ్రెసులో కూడ గొప్ప పాత్ర వహించినటువంటి, శ్రీ కాశీనాథరావు వైద్యాగారు యీ పూట మరణించారు. దీని విషయమై గౌరవనీయులైన సభా నాయకులు మాట్లాడుతారు.

*ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి) : అధ్యక్షమహాశయా, రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ కాశీనాథరావు వైద్యగారు మరణించినారని వార్త నాకు అందజేయబడినది. వారు పెద్దవారు, వయస్సులో, యోగ్యతలో, అన్నిటిలో కూడా. హైదరాబాదు రాజకీయాలలో జాతీయవాదులలో మొదటివారు. వారు జాతీయసంస్థ కాంగ్రెసుకు ఇప్పుడేకాదు చాలా రోజులుగా అండగా ఉంటూ నిరంకుశ ప్రభుత్వం ఇక్కడున్న రోజులలో కూడా సాహసోపేతంగా

ఒంటియైనను [illegible] సంస్థానంలో [illegible] [illegible] [illegible] వాదిగా నేగా [illegible] [illegible] [illegible], అనుభవం కలిగిన లాయరుగా ఉండేవారు, అప్పుడు [illegible] [illegible] నగరంలోను వాళ్లో నును ఉండకపోవడ్డ వారికి [illegible] [illegible] [illegible] ములో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వారుగా [illegible] [illegible] [illegible] (... [illegible]) వచ్చిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] రాష్ట్రం ఏర్పడినందువల్ల [illegible] [illegible] [illegible] ఆ రోజులలో వారి [illegible] [illegible] [illegible] ఎప్పుడో [illegible] సర్వాధికారం [illegible] [illegible] జరుగుతుండేది [illegible] మాత్రము వారు చాలా [illegible]. [illegible] లోనే ఉండిపోవచ్చినారు. [illegible] 10 రోజులుగా నేను [illegible] [illegible] గూడదని. [illegible] [illegible] చెప్పినారు. వారు ఎంత నిరాడంబరులో, ఎంత [illegible] వారు [illegible] అనుభవము. [illegible] లో నా మనవి [illegible] జరిగినప్పుడు, [illegible] 8 రోజులలో ప్రభుత్వం ఏర్పడబోతున్న సమయములో, [illegible] అప్పుడు [illegible] ఉండకపోవడ్డ "తాము ఓటు ఇవ్వాలి" అని [illegible] అభ్యర్థులు కోరడం జరిగింది. నేను వారిని [illegible] వారు [illegible] చెప్పారు. "హైదరాబాదులో ఆ ఇంట్లో [illegible], [illegible] తేడా లేదు నేను స్పీకరుగా ఉంటున్నాను కాబట్టి నేను [illegible] లలో [illegible] న్యాయం కాదు. నేను ఏ పక్షమూ లేకుండా న్యూట్రల్ గా ఉంటాను" అని వారు సభలో కూడా చెప్పిరి. ఓటు వేయకుండా ఉండడం వారియొక్క ప్రిన్సిపల్సుకు నిదర్శనమని నేను భావిస్తున్నాను. చాలా పెద్ద మనిషిగా వారు మంచి అని అనుకున్నదానిని పాటించడం వారిలోని గొప్ప విషయం. వారు వ్యక్తిత్వం కలిగిన మహావ్యక్తి. వారు అన్ని రంగాలలోను హైదరాబాదు సంస్థానంలో ఎనలేని ఖ్యాతియును సంపాదించిన వ్యక్తి. ఈ దినం వారు మనకు లేకపోవడం విచారకరమైన విషయం. వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ యీ సభను ఒక గంటసేపు వాయిదా వేయవలసినదని ప్రార్థిస్తూ యీ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

"That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Kasinath Rao Vaidya, ex-Speaker, former Hyderabad Legislative Assembly,

and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

Mr. Speaker : Motion moved.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి (వికారాబాద్-జనరల్): అధ్యక్షా, సంవత్సర [illegible]

[illegible]

చేసి ఇక్కడ [illegible] వారి [illegible] స్పీకరుగా వారినిగురించి చెప్పదగినవాటివి, ఆంధ్రప్రదేశ్ వారు [illegible] చరిత్రలో వ్రాసి పెట్టదగినవి [illegible] ఉన్నాయి.

[illegible] వారు [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారు [illegible] పక్షాలు [illegible] గాని. [illegible] ఇంతవరకు వారు [illegible] అనారోగ్యంగా ఉండి [illegible] కుటుంబానికి [illegible] వారి [illegible] సానుభూతిని [illegible] తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఎల్లందు-జనరల్) [illegible] కాశీనాథరావు వైద్యగారు [illegible] స్థానం [illegible] వారిగాను, [illegible] ప్రభుత్వం నుండి ఎన్నోరకాల ఇబ్బందులు ఇచ్చే [illegible] వరుసలు కొంగిపోతున్న పరిస్థితులలో కూడ [illegible] హైదరాబాదు ప్రజలయొక్క [illegible] ధైర్యంగా పనిచేశారు. వారు [illegible] మాత్రమే కట్టుబడి ఉండేవారు కాదు. [illegible] ఎప్పుడైన అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడిన స్థితి లేక [illegible] పృథంగా నిలబడి, పార్టీతో సంబంధం [illegible] పెట్టుకొని, దానిని [illegible] చేసిన [illegible]. [illegible] హైదరాబాదు [illegible] ఉండినారు. వారు [illegible] speaker స్థానాన్ని [illegible] అప్పటికినీ, మేము ఎప్పుడు వారు [illegible] అని భావించవలసిన అవసరం గాని, [illegible] feel అవడం గాని జరగలేదు. అటువంటి భావనకు వారు అవకాశం ఇవ్వలేదు. అంతేగాకుండా, ఎప్పుడైనా ప్రభుత్వ పక్షానికిని మాకును మధ్య ఏదైనా తగాదా ఏర్పడినప్పుడు "నేను ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా ప్రతిపక్షసభ్యుల హక్కులను కాపాడడానికే కూర్చొన్నాను. మీకు ఉన్న సౌకర్యాలు వారికి లేవు, కాబట్టి నా ప్రాపు మొగ్గు ఎప్పుడూ వారిప్రక్క ఉండవలసి వస్తుందని" స్పష్టంగా చెప్పేవారు. ఈ రకంగా హైదరాబాదు శాసనసభలో అన్ని వర్గాల అభిమానాన్ని ఏ విధమైన ప్రత్యేకత

[illegible] సుప్రసిద్ధులు [illegible] వారి కుటుంబానికి మా [illegible] సానుభూతిని తెలియజేస్తూ Chief Minister [illegible] బలపరుస్తున్నాను.

*శ్రీ [illegible] నరసింగరావు (హుజూరాబాద్ - జనరల్): అధ్యక్షా, [illegible] బలపరుస్తున్నాను.

*శ్రీ ఏ బి నాగేశ్వరరావు (రాజమండ్రి): అధ్యక్షా, కాశీనాథరావు [illegible] చెప్పినదానిని బట్టి [illegible] వారు ప్రథమ [illegible] speaker గా [illegible] వారి వివరాలు గురించి చెప్పలేను. వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

*హోంమంత్రి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి): అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో కాశీనాథరావుగారిని గురించి ఏమీ చెప్పేశక్తి కూడా నాకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. వకాలత్ ప్రారంభంనుంచి 30 సంవత్సరములుగా నేను, వారు కలిసిమెలిసి పనిచేసిన వారము. [illegible] ప్రజా ఉద్యమంలో కూడా, తుదకు కాంగ్రెస్ సంస్థలో కూడా మేము ఉభయులము కలిసి పనిచేశాము. పార్లమెంటుకు కూడా ఉభయులము కలిసి పోయినాము. ఢిల్లీలో ఏ పని చేసినా కూడా వారు, నేను ఒకేవిధంగా చేసేవారము. పార్లమెంటుకు పోయినప్పుడు కూడా రెండు మూడు సంవత్సరాలు అక్కడ ఉండి ఒకటే table పైన భోజనం చేసేవారము. పక్కపక్కనే గదులలో ఉండేవారము. వారంటే నాకెంతో గౌరవము. నేనంటే వారికెంతో గౌరవము. ఎన్నోసార్లు వారికి

High court judge [illegible] officer [illegible] soldier [illegible]

*The Minister for Co-operation and Housing (*Sri Mehdi Nawaz Jung):* Mr. Speaker, Sir, Sri Kasinath Rao Vaidya was a man with a great soul. He commanded the respect and affection of people who knew him. He was a great worker in the field of independence. He was a great believer in constitutional change and freedom of thought. It goes to his credit, Sir, that the Hyderabad Legislative Assembly being the first of its kind for Hyderabad, Sri Kasinath Rao Vaidya as a Speaker was successful in building a very high standard of parliamentary code and manners. Sir, he was a man who believed in discipline. At the same time, the dignity and decorum with which he conducted the proceedings of the House was most admirable. He was one who was very sincere and, I should like to say, followed the Gandhian ways truly and sincerely. I might mention here, Sir, that he was an advocate of freedom and introduction of constitutional change and yet he was able to win over the affection of the Nizam in spite of the fact that both were diametrically opposed to each other in their views. Sir, I might mention that Sri Kasinath Rao Vaidya has left behind an example that should be followed by us. He was very sincere and very honest in all that he did for the good of the country.

Thank you, Sir.

*రవాణాశాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింగరావు): అధ్యక్షా, [illegible] రావు వైద్యాగారిని గురించి మిత్రులు రంగారెడ్డిగారు, [illegible] చెప్పినారు. వారినిగురించి నా హృదయంలో ఉన్న గౌరవం మాత్రమే [illegible]

[illegible] time [illegible] student [illegible] 193[illegible] [illegible] 1937 [illegible] State Congress [illegible] 1947 [illegible] High Court Judge [illegible] offer వచ్చింది. [illegible] Sir Mirza Ismail [illegible] Prime Minister [illegible]

[illegible] Orphanage Society [illegible] Integrity [illegible] విషయంలో గాని, honesty విషయంలో గాని ఎన్నివిధాల చూసినా, ఆయన చాలా గొప్పవాడని మనవి చేస్తున్నాను.

1952 లో మొట్టమొదట అసెంబ్లీ ప్రారంభమైనది. అప్పుడు పార్లమెంటరీ అనుభవం హైదరాబాదు వారికి లేదు. అటువంటి సమయంలో ఆయన ఈ అధ్యక్షపీఠము అధ్యక్షత వహించి Conventions ఏర్పాటు స్థాపించి మాకు పాఠము నేర్పాడు. అటువంటి మహావ్యక్తి రాత్రి 9 గంటలకు స్వర్గస్థులైనారు. వారి ఆత్మకు శాంతిని యివ్వమని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలుపుచున్నాను.

Sri Vasudeo Krishnaji Naik (Sultan Bazar) : Mr. Speaker Sir, I associate with the feelings expressed by my collegues here and I support the resolution moved by the Chief Minister.

شریمتی شانتا بائی (گاوڑ گڑی) — ادھیکش مہودے، میں بھی
سے سمرتھن ... کی شوک ... سمرتھن کرتی ہوں۔ اس ... پر تو میں
شری ... کے ارپے ... وہ کہا ... ان کی
آتما کو شانتی ... بھگوان سے میں پرارتھنا کرتی ہوں

* *Sri Gopal Rao Ekbote (High Court)* Mr. Speaker, Sir, I associate with the sorrowful feelings expressed by the Leader of the House. We are mourning the death of a person who had adorned this House nearly for 5 years. He not only checked all the assaults on the privileges and the rights of the members, but also always upheld the dignity and decorum of the House. He was a man of great eminence and in him we have lost to-day not only a good Parliamentarian and a legal luminary but we have lost also a man of high integrity. I therefore associate myself with the feelings expressed by the Members of this House.

* *Sri J. T. Fernandez (Nominated Anglo-Indian)* : Mr. Speaker Sir, please permit me to join to express my feelings on this solemn occasion. Having known Sri Vaidya for over 40 years, I have had many occasions to know him as a politician, as a lawyer, and as a Parliamentarian. I had great admiration for him and above all, I have admired his integrity of character and the kindness he showed to everybody.

*శ్రీ బసవమానయ్య (అందోల్) : అధ్యక్షా, శ్రీ కాశీనాథరావు వైద్యగారిని నేను చిన్నతనంనుంచి, 12 సంవత్సరముల వయస్సునుంచి, ఎరుగుదును. శ్రీ వినాయకరావ్ విద్యాలంకార్, మెహిదీనవాజ్ జంగ్, నరసింగరావుగారు, రంగారెడ్డిగారు, మాడపాటి హనుమంతరావుగారు — వీరు పూజ్యులని మా హైదరాబాదు రాష్ట్రములో వినికిడి. శ్రీ కాశీనాథరావు వైద్యగారు చాల గొప్పవారు. వీరి దేహాంతమునకు విచారిస్తున్నాను. ఈ తీర్మానమును బలపరుస్తూ, వారి ఆత్మశాంతికై ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సభా నాయకులు, తక్కిన గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన భావములతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆయన మహాపురుషుడు. రాజకీయ

[illegible] సంవత్సరములలో [illegible] పని చేసిన ఉత్తమ సాంఘికుడు వారు పరమపదించినందున తీరని లోటు కలిగినది. వారి ఆత్మకు శాంతి ప్రాప్తించాలని వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుటతో [illegible] విరమిస్తున్నాను.

The question is :

That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Kasinath Rao Vaidya, ex-Speaker of former Hyderabad Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of his Family.

The resolution was adopted *nem con.*

(All the members of the House stood in silence for two minutes.)

Mr. Speaker: The House will again meet at 9 40 A.M.

(The House then adjourned till Forty Minutes past Nine of the Clock.)

(The House reassembled at Forty Minutes past Nine of the Clock.)

[Mr. Speaker in the Chair]

Leave of absence to (1) Sri Ginjupalli Bapayya, M. L. A. *(2) Sri C. S. Ranganayakulu,* M. L. A.

Sri M. Rajeswara Rao: Sir, I beg to move :

That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri Ginjupalli Bapayya, Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, as he is ill.

Mr. Speaker: The question is :

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri Ginjupalli Bapayya, Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly as he is ill.

The motion was adopted.

Dr. M. N. Lakshmi Narasaiah: Sir, I beg to move:

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri C. S. Ranganayakulu, as he is ill."

Mr. Speaker: The question is:

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri C. S. Ranganayakulu, as he is ill."

The motion was adopted.

BUDGET FOR 1959-60-VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. VII—Sales Tax Administration-Rs. 46.14,800

DEMAND No. VIII—Other Taxes and Duties Administration - Rs. 67,94,900

DEMAND No. XXXIV--Miscellaneous-Rs. 1 87,38,200

DEMAND No. XLIX—Loans and Advances by the State Government Rs. 8,40,12,000

*శ్రీ టి. గోపాలకృష్ణయ్య గుప్త (మదనపల్లి): అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన 4 డిమాండులను నేను బలపరుస్తున్నాను. [illegible] demand ను అనుసరించి ప్రధానంగా ఉన్నటువంటి [illegible], కష్టాలను తొలగిస్తారనే ఆశతో వారి దృష్టికి తద్వారా కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో అగ్గిపుల్లల పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. ఇందులోని 3 తరగతులలోను కుటీర పరిశ్రమల క్రింద 'సి' తరగతి కర్మాగారాలు వస్తు ఉన్నాయి. వీటిపై 100 గ్రోసులపైన 4·50 రూపాయలు exiese duty వేస్తున్నది. Central Government ఇప్పుడు sales tax వేసే సందర్భంలో మన ప్రభుత్వం అప్పుడు మొత్తంమీద excise duty ని చేర్చి అందుపైన sales tax వేస్తున్నారు. ఇట్లా కట్టడంవల్ల సుమారు 2½ రూపాయల వరకు ప్రతి నూరు గ్రోసులపైన అధికంగా చెల్లించవలసి వస్తున్నది. ఇట్లా చెల్లించవలసిన కారణంచేత మన రాష్ట్రాన్ని తగిలించుకున్నటువంటి ఇతర రాష్ట్రాల వ్యాపారస్థులతో మన రాష్ట్రం competition లో నిలవడానికి వీలులేకపోతున్నది. మొదటనే యిది కుటీర పరిశ్రమ. వీటికి ఎంతో aid యిచ్చినప్పటికీ కూడ వ్యాపారం జరుపుకునేందుకు కష్టంగా ఉన్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో వారికి సహాయం చేయుటకు మారుగా excise duty పైన కూడ sales tax వేయడంవల్ల అసలి కర్మాగారాలనే తొలగించి వేయవలసిన పరిస్థితులు

వస్త్రాలు [illegible] ప్రతి పని చేసి సహాయం కలుగజేయుచుం టున్నారు. [illegible] పలకలు స్త్రీలు పనిచేసి [illegible] ప్రోత్సాహమివ్వడం ప్రభుత్వ ధర్మం [illegible] excise duty ని విరమించి sales tax ను మాత్రమే విధించాలని ప్రభుత్వం వారిని [illegible] చేస్తున్నాను.

Sugar factories [illegible] ఉన్నాయి. రాయలసీమలో [illegible] purchase tax [illegible] ఇది చాలా అన్యాయం. [illegible] purchase tax ను sales tax [illegible] introduce [illegible] ఉండును. [illegible] tax [illegible] చేయవలసిం [illegible] sales tax [illegible] Single point tax [illegible] వ్యాపారస్థులకు [illegible] ఉంటుంది. అందువల్ల single point tax క్రిందనే [illegible] ప్రభుత్వం వారిని కోరుతున్నాను.

వ్యాపారస్థుల [illegible] రెండు విషయాలు ప్రభుత్వం [illegible] లెక్కలు [illegible] చేస్తున్నారు. [illegible] లక్షల రూపాయల turnover ఉన్నదనుకోండి. [illegible] లక్షల [illegible] లెక్కలు [illegible] చేసినప్పుడు వ్యాపారస్థునికి ఉద్యోగస్తులకి 5 వేల రూపాయలు లెక్కలలో తేడా [illegible]. అప్పుడు ఆ 5 వేల రూపాయలు [illegible] tax వేయడము [illegible] 5 వేలు [illegible] చేరుస్తూ [illegible] మొత్తం [illegible] నిరాకరించడా [illegible] 10 లక్షల రూపాయలు [illegible] tax వేస్తున్నారు. [illegible] చేయువారి వ్యాపారవర్గానికి చాల ఇబ్బం దులు కలుగుచున్నాయి. D C. T. O , C. T. O., Deputy Commissioner [illegible] అధికారాలు ఉన్నాయి. [illegible] లెక్కలు తనిఖీ చేసినప్పుడు నిజంగా ఎంత మోసం జరిగింది? అది మోసపు తలంపుతోనే జరిగిందా, లేక పొరపాట్లు ఉన్నాయా? ఎంతవరకు fine వేయవచ్చు? అనేటువంటి న్యాయమైన పద్ధతిలో పోకుండా 5 లక్షలు ఉంటే A. C. T. O. దానికి 20 లక్షలు వేస్తాడు. D. C. T. O. దగ్గరకుపోతే 5 వేలు తగ్గిస్తాడు. ఏమిటయ్యా అంటే, appeal కు పో అంటాడు. C. T. O. దగ్గరకుపోతే ఆయన రెండు వేలు తగ్గి స్తాడు. అడిగితే D. C. దగ్గరకు appeal కు పో అంటాడు. D. C. దగ్గరకు

వడితే అయినా 500 రూపాయలు చెల్లించాలి Tribunal దగ్గరకు పోవాలి. ఈప్రకారంగా Tribunal High Court వ్యాపారస్థుడు చూడవలసిం దేనా? పెట్టుబడికి కూడా ఇచ్చి పెట్టింది ఎందుకు? central government లో కూడ యింతవరకు Home Minister సంగారు చెప్పినా "ప్రతి ఉద్యోగస్థుడు తనపైన ఉన్నటువంటి అధికారులను సంతృప్తిపరచే ప్రకారము చట్టంక్రింద మినహాయింపు కాకుండా ఉంటుంది" అని అన్నారు ప్రభుత్వం వారు బాధ్యతను గుర్తించకుండా పై అధికారులను సూచించాము. వారి వల్ల కేంద్ర ఉద్యోగులలో అనేకులంపు కూడ సంపాదిస్తూ ఉంటారు. ఇలాంటి escape అయి అవకాశం లేకుండా department వాళ్ళకు instructions ఇవ్వవలసిందని ప్రభుత్వంవారిని కోరుతున్నాను.

10 వేల రూపాయలకు తక్కువ ఉంటేటువంటి turnover పైన tax లేదని మనము ఒప్పుకున్నాం. ఆ ప్రకారంగా చట్టం చేశాం. ఇక్కడ చిన్న చిన్న దుకాణాలు పెట్టుకుని సంవత్సరానికి 5, 4 వేల రూపాయల వ్యాపారం చేసేటటువంటి వాళ్ళదగ్గర లెక్కలుండవు. వాళ్ళదగ్గరకు ఉద్యోగస్థులు వెళ్ళి వాళ్ళను బెదరించి, వాళ్ళ దగ్గర లంచము పుచ్చుకోవడం, అల్లరి చేయడం జరుగుతున్నది. తెలంగాణా నుండి చాలామంది ఉద్యోగులు అలాగే జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వంవారు మున్ముందు గమనించవలసిందని కోరుతున్నాను. ఈ డిపార్టుమెంటు లోను లేనంతటి లంచగొండితనం ఈ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నది. ఒక Deputy Collector పదవిలో ఉన్న ఒక Special Inspector పదవి చాలా ఆదాయకరమైనటువంటిది.

ఈ విధంగా చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులను బాధపెట్టడం, ఇతర విధంగా వారివద్ద లంచాలు తీసుకోవడం, దానికి అనుకూలంగా ఉండని వారిని మరింత తొందర చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ మహానుభావులు లెక్కలు తనిఖీ చేయడానికి హోటల్లోకి వెళ్ళి "గ్లాసోకు బిస్కట్లు నాలుగు సిగరెట్లు యిస్తావా, ఓవల్టిన్ ఉందా?" అని అన్నీ అడిగి వాటన్నింటిని ఒక పొట్లంలో కట్టి ప్యూన్ చేతికి యిచ్చి వెళ్ళిపోతుంటారు. దానికిమాత్రం బిల్లు అడగరు. మిగతావారు కొన్ని సరుకులకు బిల్లు యిచ్చావా? అని అడుగుతారు. దీనిని నేను కండ్లారా చూశాను. ఈ విధానమువలన వ్యాపారస్థులకు ప్రభుత్వంపై అభిమాన ముండదు. ఉద్యోగులు సక్రమమైన మార్గములో నడుచుకుండుటవలన ఈ విధముగా జరుగుతున్నది. అయితే వ్యాపారస్థులంతా perfect గా ఉన్నారని నేననను. Perfect గా లేనివారుకూడా ఉన్నారు. సాధారణంగా ఉద్యోగులు ఈ దోవనే పోతున్నారని మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇక appeals విషయంలో కూడా కొంత కష్టముంది.

A signature [illegible] తెలుపుతూ [illegible] appeal [illegible] అని ఉంది. అయితే యిప్పుడు ఒక amendment తెస్తున్నారు. [illegible] assessed amount అయినా కట్టవలెను [illegible]. [illegible] చాలామంది వ్యాపారస్థులకు కష్టంగా ఉంటుంది. వారు appeal [illegible] assessed amount కట్టమంటారు [illegible] వ్యాపారస్థులు [illegible]. పైన appeal చేసుకోలేక వారు బాధలు [illegible] వ్యాపారస్థులకు [illegible].

[illegible] evasion [illegible] చెప్పను. Entertainment Tax [illegible] సినిమాహాల్సులో [illegible] చాలా [illegible] టిక్కెట్లు [illegible] తెలుస్తున్నది [illegible] చేయవలసి యున్నది అని [illegible] కోరుచున్నాను.

రు. 5,10,12,000 లు అప్పుల క్రింద మరొక డిమాండులో కోరుచున్నారు. ఈ డిమాండును బలపరచవలెను. ఎలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు. కాని యీ అప్పులు సక్రమముగా సకాలములో అందుచున్నవా? ఎరువులు కొనేటందుకు [illegible] పైరు నాటేటప్పుడు ఎరువులు [illegible]. కాని ఆ ఎరువుల కివ్వ అప్పు మంజూరు పైరు కోతకు వచ్చే ప్పుడు [illegible] మంజూరు [illegible]. ఇట్లాంటి అప్పులు యీ సకాలంలో అందేట్లు చూడాలి. సాధారణంగా ఈ తాలూకాలో 20 వేల రూపాయలకు పైబడి అప్లికేషన్లు వస్తే వాటి పరిష్కారం నిమిత్తం ఒక డిప్యూటీ తహసీల్దారు, ఒక రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరును అదనంగా వేస్తారు. అయితే పని ఏవిధంగా జరుగుతున్నదంటే — అప్లికేషన్లు వస్తాయి. రిజిస్టరు తయారు చేస్తారు. డిప్యూటీ తహసీల్దారు, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు అదనంగా నియమింపబడతారు. కాని ఆ తరువాత వారు application చూడడం గాని, అప్పులు యివ్వడం గాని జరగదు. అట్లాగాకుండా ప్రతి కలెక్టరుకు తన జిల్లాకు allot చేయబడిన అప్పుల మొత్తమును ఆ సంవత్సరములోనే ఖర్చు చేయాలి అనే విధంగా strict గా వారికి instructions ఇవ్వాలి. మరిన్ని ఇందులో ఇంకా చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. వాటినిగూర్చి గమనించాలని కోరుచున్నాను. రెవిన్యూ తక్కావిలకు సంబంధించిన మొత్తము యింకను ఎక్కువచేసి ఉంటే బాగుండేది. సాధ్యమైతే సంవత్సరముకు ఏ head క్రిందనైనా మొత్తము

మిగిలిన ఖర్చులు వినియోగింపవలసిందని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ బసవ మానయ్య : అధ్యక్షా, Sales Tax కు సంబంధించి ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన యీ గ్రాంటు సందర్భంగా కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయదలచుకున్నాను.

ప్రస్తుతం మన ప్రభుత్వ చిహ్నమైన ఆశోక ధర్మచక్రం, సింహాలు, అశోకుని కాలములో [illegible] పన్నులు వేయబడినవని యిదివరకే తెలిసినది. ఆ కాలములో నుండి ప్రభుత్వం ఏనాడూ ప్రజలపై [illegible] మనుష్యులకు, పశువులకు వైద్యశాలలు ఏర్పాటుచేసినాడు. [illegible] ఉచిత భోజన సదుపాయాలు కలుగజేసినాడు. ఆ సూత్రాలను ఆదర్శంగా పెట్టుకొన్నది గనుక మన ప్రభుత్వం ఉచిత భోజన సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయకపోయినా పేద వారిపై tax వేయకుండా వారిని రక్షించాలి.

అశోకుని ధర్మచక్రాన్ని ప్రతిష్ఠగా గ్రహించి, సింహాల చిహ్నాన్ని యిందు ప్రభుత్వం దానిపై [illegible] చూపుతున్నది. అట్లైనా, మన శాసనసభలో కూడా అశోకుని ధర్మచక్రమును ఉంచినారు. పేదలను కూడా tax వేసి,.........

మిస్టర్ స్పీకర్ : అశోకుని కాలములో అసలు పన్నులు వుండెనా, లేవా? వుంటే, ఎటువంటి పన్నులున్నాయో మీకు తెలుసా? ఆ చరిత్ర ఎక్కడ వున్నది?

శ్రీ బసవ మానయ్య : అసలు పన్నులు వేయకూడదని నా వుద్దేశం కాదు. సంపత్తిదానాన్ని అమలులోకి తేవాలి. పెద్దపెద్ద capitalist పై కూడా పీటలుగా పెట్టాలి. గౌరవనీయ సభ్యులు ఎన్నో ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వం ముందుకు తీసుకొస్తున్నారు. బీదలైనవారు తైదలు, రొట్టెలు తింటారు. పచ్చజొన్నలు వుపయోగించుకుంటారు. నిచ్చగాళ్లు ఆర్థికంగా వెనుకబడి ఆ వూరిలో బ్రతుకుతుండేవాళ్లపై యీ పన్నుల భారం పడకుండా వుండాలని శ్రీవారి దృష్టికి మనవిచేసుకొనదలచుకున్నాను.

పేదల ఆహారపదార్థమైన రాగులపై పన్ను వుండకూడదు. పచ్చజొన్నలపై పన్ను వుండకూడదు. కిచిడి, సాంబార్లమీద మంచిఅమృతసమానమైన ద్రవ్యంపైన రూపాయికి రెండణాలు పన్నువేసినా ఎవరూ వద్దనరు. పేదలయొక్క సౌకర్యాల గురించి తెలుపుతూ ప్రజాప్రతినిధినైన నా కర్తవ్యాన్ని నేను నెరవేర్చుకుంటున్నాను.

అశోకుడు తన పరిపాలనలో దవఖానాలు అనేకం నిర్మించి ప్రజలకు ఉచిత విద్యాసౌకర్యమును కల్పించినాడు. చరిత్ర నేను విశదంగా చూసినాను.

[illegible]

Single Point Tax [illegible] multiple tax [illegible] tax [illegible]. Factory [illegible] tax [illegible] tax [illegible] tax [illegible] 5, 10 [illegible] sales tax [illegible]

[illegible] last purchasing tax [illegible] tax [illegible]

[illegible] single point tax [illegible] tax [illegible] లెక్కలు [illegible] ప్రభుత్వ [illegible] ఆలోచించాలి. ఇది ఒక policy matter క్రింద రాదు. Policy పడిపోయిందనే దేమీ లేదు. డబ్బు తక్కువ వస్తుందనే సమస్యకూడా లేదు. [illegible] last purchage tax పెట్టినవిధంగానే, దీనికూడా single point tax చేసినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఇక రెండవది, నిన్ననే హైదరాబాదులోని పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్థులు శ్రీ సూర్యనారాయణ మొదలైనవారు మంత్రిగారితో కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచినారు. నాకు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ప్రతిసంవత్సరం దీపావళికి లెక్కలు వ్రాయడం అలవాటు. ఎంతోకాలంనుంచి యీ పద్ధతి జరుగుతున్నది. కాని ఇప్పుడు accounts అన్నీ మార్చి నెలనాటికి తయారుచేయాలని మార్పు తెస్తున్నారు అని ఆ వ్యాపారస్థులు చాల విచారపడ్డారు. భారతీయ సంస్కృతి ప్రకారం దీపావళికి లెక్కలు తయారుచేయడం అలవాటు. ఈ విధానం నడుస్తోంది. Sales Tax ఉన్నచోట దీపావళికి లెక్కలు తీసుకుంటున్నారు. కాబట్టి ఇప్పుడు

కూడ దీపావళికే ఉంచాలని వారు కోరినారు. వారికి ఉండే కష్టాలను శ్రీ సీతయ్య గుప్తగారు వారి ప్రసంగంలో వివరించారు. ఇందులో ప్రభుత్వానికి ఏమీ నష్టం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తక్కువ అవుతుందని నే ననుకోవటంలేదు. Tax తక్కువ అవుతుంది అనేదికూడ కాదు. ఇది చాలామైన కోరిక. Practical గా అవసరాలనుబట్టి అడిగినారు కాబట్టి ప్రభుత్వం కొంచెం ఉదారంగా ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వమునకు నష్టం రాదు. కనుక, వర్తకం ఈ సౌకర్యమైనా వారికి కలిగించడానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవాలి.

ఈ, మన ముఖ్యమంత్రిగారు, లంచాలను గట్టిగా అణచివేయాలని చెప్పుచున్నారు. సమగ్రమైన ఉదాహరణలు చూపించండి. మేము ఒప్పుకుంటాము. నేను ఉదాహరణ లను చెప్పమని అన్నారు. ఇది గమనించినచో, సంగతి తెలుస్తుంది. ఈవిషయమై గోపాలకృష్ణయ్యగారు సభద్వారా ప్రభుత్వానికి వివరించి తెలియజేశారు. లంచాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి, అన్నిశాఖలకంటె సేల్సు టాక్సుశాఖలో లంచగొండితనం ఎక్కువగా ఉన్నది అని వారు చెప్పారు. ఇదే ఒక ఉదాహరణ. ప్రభుత్వంవారు సరిగా విచారించి, వివరాలు సేకరించి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా కోరుతూ, నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ పి. రామాచార్లు (ధర్మవరం - జనరల్) : అధ్యక్షా, రాయలసీమలో ముఖ్యంగా ఎగుమతి అయ్యేసరుకు వేరుసెనగ. ఇటీవల వేరుసెనగ దెబ్బ తింటున్నది. ఇటువంటి సందర్భంలో సేల్సుటాక్సుకూడ విధించడం ఉన్నది. కాని, ఈ మధ్య మిల్ ఓనర్సుయొక్క, ఇతరులయొక్క ప్రాతినిధ్యాన్ని గ్రహించి దానిని కడపట కొనుగోలు టాక్సుగా—అమ్మకపుటాక్సు కాకుండా— ఆఖరున కొన్న mill-owner దానిని చెల్లించటట్లు ఏర్పాటు చేశారు. అది బాగానే ఉన్నది.

ఇప్పుడు, నూనె తయారు అయిన తరువాత నూనెమీద కూడ tax వేస్తున్నారు. ఇది double tax అవుతున్నది. సెనగకాయ కొనటప్పుడు ఒకసారి, నూనె అమ్మినప్పుడు ఒకసారి tax పడుతున్నది. చిల్లరగా అమ్మితే కూడ tax వేస్తున్నారు. అంతేకాదు, ఢిల్లీ గవర్నమెంటువారు కూడ దానిమీద tax వేస్తున్నారు. ఇది ఎన్నో tax లకు లోనౌతున్నది. ఈనాడు సరైన నూవులనూనె దొరకుటలేదు. అన్నింటికీ, అందరికీ—పిండివంటలకు, తల అంటుకోడానికి ఈ వేరుసెనగ నూనె ఆధారం అయినది. ఇది దేశదేశాలకు కూడ పోతున్నది. అందువల్ల ఈ వేరుసెనగనూనె ఖరీదు హెచ్చిపోయింది. Tax మాత్రం double tax అయిపోయింది. ఈ double tax ఇదివరకు లేదు. సెనగకాయ తీసి నూనె ఆడినతరువాత ఇదివరకు దానిమీద rebate ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు ఆ rebate కూడ ఇవ్వడంలేదు. ఇట్లా, రెండు తరహాల tax పడడమే

గా [illegible] excise tax [illegible] వసూలౌతోంది. ఇందువల్ల పేదలకు చాల కష్టంగా ఉంటున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. [illegible] rebate ఇస్తే బాగుంటుంది. Sales tax ను [illegible] చాలమంది చిల్లర వ్యాపారస్తులు వ్యాపారమే మానుకుంటున్నారు. కొందరు పెద్ద వ్యాపారస్తులు కూడ మానుకుంటున్నారు. వ్యాపారస్తులను గురించి [illegible] గోపాలకృష్ణ గుప్తగారు చెప్పారు. చిల్లర దుకాణాల వారికి [illegible] ఏదో form పెట్టి దానిప్రకారం [illegible] 1, 2 [illegible] బట్టలు అమ్ముతుంటారంటే 4, 5 [illegible] పెట్టి లెక్కలు వ్రాయమంటున్నారు. వారికి లెక్కలు వ్రాయడం [illegible] చేతకాదు. [illegible] coffee hotel లో కూడ tax ను వసూలుచేయడంవల్ల వారికి కష్టం కలుగుతోంది. కాబట్టి చిల్లర దుకాణాల వారి దగ్గరనుంచి 1, 2 రూపాయలు licence fees తీసుకొని వదిలిపెడితే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. [illegible] ఇచ్చిన స్పీకరుగారికి అభివందనా లర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ ఎస్. రాములు (బ్రాహ్మణతర్ల): అధ్యక్షా, ఈనాడు మనం Sales Tax demand ను చర్చిస్తున్నాము. అసలు ఈ sales tax అనేది 1939 వ సంవత్సరంలో ప్రప్రథమంగా వేయబడింది. ఆనాడు, మద్యపానం అనేది ప్రజల ఆర్థికస్థితిని దెబ్బతీయడమే కాకుండా, వారి ఆయురారోగ్యాలను కూడ హరించివేసి, అతిపతనం కలుగజేస్తున్నది కాబట్టి దానినుంచి ప్రభుత్వం ఆదాయము సంపాదించడం అనుచితం, అక్రమం అని భావించి దానిని ఆపి, ఆలోటును పూర్తిచేయడానికి sales tax అనేది ప్రవేశపెట్టారు. ఈ tax ఏదో నామమాత్రంగా ఉంటుంది. 20 వేల రూపాయలు turn over చేసే వర్తకుడు నూటికి 5 రూపాయలు tax కడితే చాలు. 20 వేల turn over దాటిన వర్తకుడు half percent tax కట్టాలి అనే నియమాలతో ఆనాడు దీనిని తెచ్చారు. కాని యీనాడు యీ tax 4% వరకు పెరిగింది. ఈ tax ఎరిగి ప్రజల జీవనప్రమాణానికి దెబ్బతీస్తున్నది. 1955 వ సంవత్సరంలో యీ సేల్సుటాక్సువల్ల 3 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంటే 1959-60 కి 7 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రావచ్చునని అంచనా వేయబడింది. 1939 నుంచి 1955 వ సంవత్సరంవరకు 16 సంవత్సరాలలో 3 కోట్ల రూపాయలు రాబడివస్తే 1955-59 కి అదనంగా 4 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం సంపాదిస్తున్నామంటే పేద ప్రజానీకంమీద ఎంత పన్ను పెరిగిందో తెలుస్తూనే ఉన్నది. ఆహారధాన్యాల ధరలను పెంచడానికి ప్రభుత్వమే యిందు మూలంగా అవకాశం కలుగజేస్తున్నట్లు అర్థం అవుతున్నది. 1955 వ సంవత్సరంలో నూటికి రు. 1-9-0 లు పన్ను ఉండేది. ఈ పన్నును ఏదో సాకుతో పదే

పదే పెంచినం [illegible] పెట్టినారు. రు. 1-9-0 [illegible] చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది [illegible] ఈ సంవత్సరంలో [illegible] వర్తకుడు ప్రభుత్వానికి 1-8-0 చెల్లించాలని [illegible] వర్తకుడు consumer దగ్గర [illegible] వసూలు [illegible] వర్తకుడు [illegible] 2 రూపాయలు వసూలు చేసుకొని, ప్రభుత్వానికి 1-8-0 [illegible] అవుతున్నది. [illegible] 6-7-0 [illegible] పెరగడం జరుగుతున్నది.

ప్రభుత్వం [illegible] consumer దగ్గరనుంచి [illegible] 0-1-0 సంపాదించు [illegible] ఉండేందుకు [illegible] tax ను [illegible] ప్రభుత్వం వారు [illegible] గమన్ని [illegible].

ఇదివరకు [illegible] పెంచినయెడల వస్తు [illegible] ఒకటి [illegible] sales tax అనేది [illegible] పెంచినట్లు, చిన [illegible] tax [illegible] అయినది. ఈ sales tax [illegible], అది [illegible] అడు, consumers ను కష్టపెట్టు [illegible] దీనిని Purchase Taxగా మార్చవలసిందని [illegible] దీనిని వసూలు [illegible] మాంపరు అంటే [illegible] tax [illegible] ఇప్పుడు దీనిని [illegible] వసూలు చేస్తున్నారు. ఇతర states లో ఈ sales tax అనేది [illegible] ఉన్నది. అలాంటిది మన రాష్ట్రములో నాలుగు [illegible] చేస్తున్నారు. ఇంతటి హెచ్చు పన్ను విధించినందువల్ల వర్తకులు consumers మీద వేసి వసూలు చేయడమే కాకుండా tax evasion కు పాల్పడుతున్నారు. ఈ tax evasion జరగకుండా ప్రభుత్వం [illegible]. ఈ tax [illegible] వల్ల వర్తకులు, ప్రభుత్వం [illegible] చేస్తున్నారు. కాని consumers ను నష్టపెడుతున్నారని గుర్తించవలసి ఉంటుంది, ఈ పన్నును ఈ విధముగా హెచ్చించడమువల్ల ఒకవైపున ప్రభుత్వాన్ని tax evasion తో మోసగించుచు, మరొకవైపున ధరలుకూడ విపరీతముగ పెంచుతున్నారు. అలాంటి పన్ను హెచ్చింపు చాలా అనవసరము, అనుచితము అని అభిప్రాయపడుచున్నాను. వర్తకులు ధరలు పెంచకుండా ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకొంటున్నదా అంటే, అదేమీ కన్పించదు. రాష్ట్రములో ఉపయోగపడే ఆహార ధాన్యములమీద ఒక సంవత్సరమైనా rebate ఇవ్వటానికి నిర్ణయించుకొని వస్తున్నామని చెప్పవచ్చు. అది ఎంతవరకు consumers కు ఉపయోగపడుచున్నదో ప్రభుత్వం గ్రహించినట్లులేదు. Rebate ఇవ్వ

[illegible] వర్తకులు యీ tax పెంచడమువల్ల [illegible] పెంచి అమ్ముతున్నారు. [illegible] కుండా గాను సరకును [illegible] rebate కూడ వసకే రావాలని వర్తకులు [illegible] ఈవిధానమువల్ల consumers కు ఏవిధముగాను [illegible], నా దృష్టిలో అదొక లాభము చెందు [illegible]. [illegible] వర్తకులు సంపాదించు [illegible] అని ప్రస్తావం చేయుచున్నారు. [illegible] ప్రభుత్వము పన్నుల [illegible] చినను [illegible] అధికధర చెంద [illegible] consumer [illegible] వస్తున్నది. ధరలలో [illegible] లాభములలో నాకు [illegible] ధరలను పెం[illegible]కుండా, consumers [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] పన్నులు పెంచేవిధానము ప్రస్తుత పరిస్థితులలో చాలా [illegible] పన్నుదల[illegible]న్నాయి. [illegible] ప్రజానీకము [illegible], నెలకు 30 రూపాయలు సంపాదించు [illegible] సయూ[illegible] ఎక్కువగా యిచ్చ [illegible] Income-Tax [illegible], రు. 3,600 రూపాయలవరకు [illegible]. [illegible] అంతకన్న ఎక్కువగా వచ్చేవారికే Income-Tax [illegible] Income-Tax [illegible] రూపాయకు [illegible] 3,600 [illegible] tax [illegible]. ఈవిషయము ప్రభుత్వం [illegible] ఆశిస్తున్నాను. ఈ పన్ను హెచ్చింపువల్ల ప్రజలలో ఎంత [illegible] ప్రభుత్వమువారు గు[illegible]ను. వర్తకులు ధరలను పెంచడమువల్ల, ప్రభుత్వమువారు దీనిని అరికట్టలేకపోగా, పేద ప్రజలను బాధ [illegible] ఉన్నది. ఒకవైపున N. G. Os [illegible] చేస్తున్నారు. వారు తమయొక్క [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] కలుగుతున్నాయి. N. G. Os. యొక్క [illegible] న్యాయమైనవని ప్రభుత్వము గుర్తించింది. కాని ఆర్థిక అభావమువల్ల వారి కోరికలు తీర్చలేకపోతున్నారు. కాని పేదప్రజలు ఎవ రితో మొర పెట్టుకోగలరు? వారు చెప్పుకుంటే వినేవారు ఎవరూలేరు. కనుక పేద ప్రజలయొక్క విజ్ఞప్తులు వినేవారు, సమాధానము చెప్పేవారు కనబడుటలేదు. రేపు 1962 వ సంవత్సరములో జరగబోయే ఎన్నికల సమయ ములో ప్రభుత్వానికి సరియైన సమాధానము వారే ఇవ్వటానికి అవకాశము కలుగుతుంది. ఆ పరిస్థితి ప్రభుత్వము రానివ్వదని నేను ఆశిస్తున్నాను. ప్రభు

త్వమువారు ఈ విషయమును గ్రహించి గుర్తిస్తే నిత్యావసర వస్తువులు ఆహార ధాన్యాదుల ధరలను పెంచనివ్వకుండా తగు చర్య తీసుకోవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇదిగాక మరొక విషయము ప్రభుత్వము గుర్తించవలసి యున్నది. ఈ Sales Tax ను హెచ్చు చేయుటవల్ల ప్రభుత్వానికి రాబడి వస్తుందా, రాదా అనే విషయము గుర్తించినట్లు లేదు. ప్రస్తుతం సుమారు 7 కోట్ల వరకు ఆదాయము వస్తున్నది. Tax-evasion లేకపోతే, ఇంకా ఎంతో ఆదాయము రాగలదు. Tax-evasion జరుగకుండా ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకోలేకపోతున్నది. క్రింద ఉన్న Sales Tax అధికార్లు, వర్తకులు లాలూచీ పడడమువల్ల, ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయము క్రమముగ చేరడము లేదు. Revenue Board వారు ఒక ప్రత్యేక ఆఫీసరుని నియమించారు. ఆయన తను పర్యటించిన చోట్లలో మాత్రము tax-evasion జరగకుండా చూస్తున్నారు. కాని క్రింది అధికార్లుకూడ అదే విధానము అవలంబించిన యెడల, ఎంతో బాగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఇలా పెంచింపవలసిన అవసరము ఉండేది కాదు. రాష్ట్రములో D C T. Os అని, A C T. Os అని ఉన్నారు. వారి క్రింద 450 assessees ఉంటున్నారు. ఒక్కొక్క assessee యొక్క godowns సంవత్సరములో మూడు పర్యాయములు తనిఖీ చేయాలి అని నిబంధన ఉన్నది. ఆ అధికార్లు తమకు ఉన్న కాలపరిమితిని బట్టి అన్ని godowns ను తనిఖీ చేయలేక, వర్తకుల ఎక్కౌంటు పుస్తకములలో ఉన్నవే సంతకములు చేస్తూ రిపోర్టులు పంపిస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. Godowns క్రమముగ check చేస్తున్నట్లు లేదు. అందువలననేమి, ఈ పని సక్రమముగా జరగడము లేదు. Time లేక కొంత, లాలూచీక్రింద కొంత రిపోర్టులు పంపడము వల్ల, Tax సరిగా వసూలు కావడములేదు. ఒక్కొక్క అధికారికి యున్న assessees లేకుండా తగ్గించి, వారికి సరిపడే jurisdiction మాత్రమే నిర్ణయించి, సక్రమ పద్ధతిలో పని జరిపిస్తే, ఇంకా ఎక్కువ ఆదాయము రాగలదని నమ్ముతున్నాను. ఒక్కొక్క అధికారికి assessees సంఖ్య తగ్గించి, కొన్ని వస్తువుల turn-over మీద assessment వేయడము అనేది నిర్ణయించడము మంచిది. Tax-evasion కు అవకాశము ఉండదు.

Match manufacture ను కుటీరపరిశ్రమక్రింద పరిగణిస్తున్నామని కొంత మంది మిత్రులు చెప్పారు. ఈ Matches మీద Excise Duty సాధారణముగ ఉంటుంది. ఇది గాక మరల Sales Tax ను విధించడము అంటే ఎంతో కష్టముగ ఉంటుంది. Excise Duty ఉంటున్నప్పుడు Sales Tax విధించకుండా Original గా తయారు అయ్యేచోటనే Tax ను విధించే పద్ధతి అవలంబిస్తే మంచిదని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తూ—విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఓ. నారాయణరెడ్డి (ఆసిఫాబాద్ - జనరల్): అధ్యక్షా, ఈ Sale Tax Demand ను గురించి ఒక సూచన చేయదలచుకున్నాను. తెలంగాణా జిల్లాలలో [illegible] labourers అనగా ఎరుకలు, వడ్లు వడ్రంగులు వెదురు [illegible] కొనుక్కుని అమ్ముకొని జీవిస్తున్నారు. ఇది వరిపంటకు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తూ ఉంటారు. ముఖ్యముగా నిజామాబాదు ప్రాంతములో [illegible] వస్తువు [illegible] పండిచేసి ఎరుకలు అమ్మినప్పుడు దానిపై sales tax ను విధిస్తున్నారు. అలాగే ఆంధ్రప్రాంతములో ఉన్న 11 జిల్లాలలో [illegible] చేస్తున్నారు [illegible] విశేషముగా [illegible] తెలియజేస్తున్నారు [illegible] తెలుసును. [illegible] sales tax [illegible] chemical [illegible] ఉపయోగిస్తున్నారు. [illegible] sales tax వేయుట ఉచితము కాదు. [illegible] అంటున్నాను. మంత్రిగారు ఈ విషయమును గురించి ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పారావు (కైకలూరు): అధ్యక్షా, ఈ Sales tax demand ను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. కైకలూరు తాలూకా ప్రాంతమునందు వర్తకసంఘాలు వున్నాయి. అవి చాలా నిర్దుష్టముగా పనిచేస్తున్నాయని Sales Tax Enquiry Committee Report లో మీరు సూచించియున్నారు. ఇవి చాలా నిర్దుష్టముగా పనిచేయడమువల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వము ఆదాయము చాలా పెరిగిందని చెప్పవలసి వుంటుంది. యుద్ధకాలములో ధరలు బాగా పెరిగిపోయిన రోజులలో కంటే ఈనాడు మన ఆదాయము నాలుగైదురెట్లు పెరిగినది. ముఖ్యముగా వర్తకసంఘాలు నిర్దుష్టముగా పని చేయడమువల్ల యిది మంత్రులయొక్క ఆఫీసర్లయొక్క appreciation ను పొందినవి. సరుకులను ఖరీదుచేసి వాటిని పడవలమీద లోడింగుచేసి shops కు తీసుకొనిపోగనే వర్తకసంఘము గుమాస్తాలు ఆ వర్తకుని రికార్డులలో దాని అమ్మకం వ్రాయడము జరుగుచున్నది. ఇవన్నీ సరిగా వర్తకుల రికార్డులలో నమోదు అయినవో కాదో తెలుసుకొనడానికి counter checks గూడ ఏర్పాటు అయినవి. కొనుగోలు అమ్మకము వివరాలను యీ వర్తకసంఘం గుమాస్తాలు పరిశీలించినప్పుడు ఏమైనా తప్పులుగాని పొరపాట్లుగాని జరిగి లెక్కలు సరిగ్గా లేనిచో జరిమానాలు విధించుకోవడము జరుగుచున్నది. ఇవి ముఖ్యముగా ప్రప్రథమముగా నా నియోజకవర్గము అయిన కైకలూరు తాలూకాలో జరుగు

తున్నదని చెప్పడానికి నేను చాలా సంతోషించుచున్నాను. ఈ శాఖ గత సంవ త్సరములనుండి యిది చాలా నిరుష్టముగాను ఆదర్శముగాను పనిచేస్తున్నాయి. దీనిని ఆదర్శముగా చేసుకొని, సంఘాలు లేనిచోట్ల యిటువంటి సంఘాలు స్థాపించడానికి ఇంకా అధికమైన సహాయాన్ని ప్రభుత్వము యిచ్చినట్లయితే ప్రభు త్వానికి ఆదాయం హెచ్చుగా రావడమే కాకుండా, Tax evasion కూడ నివారింపబడగలదు. ఈ అభిప్రాయాలనే మేము Sales Tax Inquiry Committee Report లో కూడ ఇచ్చియున్నాము. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఏది యిచ్చిందీ తెలియలేదు. Sales Tax సాధ్యమయినంతవరకు బాగా వసూలు చేయబడుచున్నది అని ప్రభుత్వం చెప్పుచున్నారు. గతములో 4 లేక 5 జిల్లాల ఆదాయం పెరిగినందువలన క్రొత్తగా A. C. T. O.-Cum- D. C. T. O. Office ఒకటి క్రొత్తగా ఏర్పాటైంది. వర్తకులపై మన రాష్ట్రప్రభుత్వము విధించిన పన్నులు యిప్పుడు కాకుండా వారి income tax సమస్య ఒకటి ఉత్పన్నమైంది. ఇంతకుముందు 50 వేల రూపాయలు turn over చూపే వర్తకుడు యీ సంఘాలు ఏర్పడిన తరువాత నిర్భయముగా లక్షలకో ముందుల లక్షల రూపాయలు వ్యాపారము చూపుతున్నారు. ఆ turnover పై sales tax విధించబడుతోంది. ఈ tax వసూళ్ళ కార్యక్రమం సంగతి ఏదో యిదివరకు గాని ఏమైన చిక్కులు వుంటే వాటిని తొలగించుటకే యిన్ని గత ఏ సంవత్సరములలో అనేక amendments తెచ్చినారు. అనేక మయినచోట్ల single point sales tax విధించ నిర్ణయించుచున్నాము. ఉద్యోగస్థులు కూడ ఈ విషయంలో చాలా సహాయము చేస్తున్నారు. ఎక్కడనో పొరపాట్లు జరిగి అంచనాలు హెచ్చుగా వేస్తున్నారని కొందరు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఒక విశాలమైన దేశములో పెద్ద యంత్రాంగం విధానమును మనము అమలు జరుపుతోన్నప్పుడు పొరపాట్లు జరుగవని నేను అనడము లేదు. లేదా అంచనాలు హెచ్చుకావడం లేదని కూడ నేను వాదించుటలేదు. ఇటీవల చేసిన amendments వల్ల ప్రభుత్వ ఆదాయము పెరిగినదే కాకుండా ప్రజలకు అంత బాధకరముగా కూడ లేదు. ప్రభుత్వాధికారులు కూడ వర్తకుల ఎడల సానుభూతితో ప్రవర్తించుచున్నారు. ఇంతకు పూర్వము Sales Tax Officers వచ్చేటప్పుడు వర్తకులు చాలా భయపడి తలుపులు వేసుకుని తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసేవారు. గాని యిప్పుడు ఆ విధముగా జరుగకుండా వర్తకులు తమంతట తామే ముందుకువచ్చి నిర్భయముగా వారి Accounts ను Sales Tax Officers కు present చేస్తున్నారు. ఇది routine అయిపోయింది. కాని యీ turnover ను నిర్భయముగా వర్తకులు చూపెట్టడమువల్ల income tax department వారు flat percentage పద్ధతిపై ఎక్కువ లాభములు కట్టి assessment చేస్తున్నారు. సేల్సుటాక్సుకు సంబంధించినంతవరకు వర్తకులు

4 [illegible] turnover [illegible] income tax department [illegible] commodities [illegible] assessment [illegible]. [illegible] kerosine oil [illegible].

మిస్టర్ స్పీకర్: [illegible]

శ్రీ [illegible]: [illegible]

*శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తని - జనరల్): అధ్యక్షా, [illegible] వసూళ్లు [illegible] ఉత్సాహము కలిగింది. ఏ వస్తువుపైన కూడా sales tax తగ్గించమని [illegible] ఆర్థికమంత్రిగారు అంగీకరించలేదు. [illegible] చెప్పారు. [illegible] sales tax ఏ విధముగా వస్తుంది. ఈ tax, [illegible] tax ను వ్యాపారస్థుడు [illegible] consumer నుంచే [illegible] tax రూపంలో ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తున్నారు గాని [illegible] ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన [illegible] చెల్లించుటలేదు. రెండురకాల accounts ను maintain చేసి tax నుంచి [illegible] న్నారనే విషయములో ఏమాత్రము సందేహము లేదు. [illegible] sales tax officers వసూలు చేయుటలో బాధలు [illegible]. [illegible] వున్న సంఘాలన్ని [illegible] సంఘాలు [illegible] 14 కోట్ల రూపాయలు వుండేది. మన పొరుగు రాష్ట్రమయిన మదరాసు రాష్ట్రములో ఆదాయము 14 కోట్ల రూపాయలు. అంతకంటె పెద్ద రాష్ట్రమయిన మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో [illegible] 7 కోట్లు మాత్రమే. అయినా యిప్పుడు [illegible] tighten చేసిన తరువాత వస్తున్నది. [illegible] sales tax [illegible]

[illegible]

RULING RE

The Members Talking to the Secretariat's Officers in the Officer's Gallery

(At this stage, Sri Pillalamarri Venkateswarlu was seen talking to the officers in the Officers' Gallery to the right of the Chair.)

Mr. Speaker: I don't think members have a right to go and talk to the Secretariat officers during the meeting time. They can talk, but not in the gallery. Only the Ministers can speak to the officers in the gallery for consultation. That should be the convention. Members, if necessary, can ask the Ministers for any information.

*శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ): 'On a point of Submission Sir,' మీరు చెప్పింది convenient గా వుంది. కొత్తగా వచ్చినప్పుడు మాకున్న సందేహములు తీర్చుకునే అవకాశం వుంటుంది. సందేహములు తీరిన తరువాత సరిగా మాటలాడడానికి అవకాశం వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: వారి నుండి అక్కడకు పోయి అడగడం బాగుండదు.

Personal Tax

evasion

Local Magistrate

attestation

Higher Grade

Inspectors

Local Committees

evasion

పోతున్నాయి. వాటిని అభివృద్ధిపరచడానికి ఉద్దేశింపబడిన పద్ధతులు తీసుకోవాలి. వర్షా సంవత్సరాలు పోయినా వృష్టి లేకున్నా సక్రమముగా అప్పులు చెల్లించే విధముగా వారికి కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన అవసరమున్నది. మద్రాసు గవర్నమెంటు ఎటువంటి అప్పులు వసూలుచేసినప్పుడు వారు ప్రభుత్వమునకు వసూలుచేసిన అప్పులనన్నిటినీ ప్రభుత్వమునకు చెల్లించే అవసరం గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరమున్నది. ఏమైనా, రెవిన్యూ అప్పులతో ఉన్నప్పటికి. దానిని చెల్లించుటకు వీలులేనప్పుడు మరల రోడ్లకోసం అప్పు చెల్లించవలసియున్నారు. అప్పులను కట్టలేని యీ కాలంలో గవర్నమెంటు మరల అదే అప్పును ప్రత్యేకంగా అదేవిధంగా చెల్లించాలని వాదన చేస్తున్నాను. అందుచేత మంత్రిగారు ఆలోచించి మరల సంవత్సరానికి చెల్లించవలసిన అప్పును పర్యాయాలుగా నిర్ణయించి, వారికి కొంత సౌకర్యాన్ని కలుగజేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఇందులో Developmental Schemes in Project Areas క్రింద ఈ సంవత్సరం చూపించిన 16 లక్షల రూపాయలలో 4 లక్షల 98 వేల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టబడింది. ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Advances for house building purposes for officers అని ఒక పద్దు ఉన్నది. ఇదివరకు ఒక నియమం లేకుండా జీతాలపై ఆధారపడిన అన్ని ఉద్యోగులందరికీ అవకాశముండేది. ఇప్పుడు 500 రూపాయలు అంతకుపైగా జీతంవచ్చే గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లకే యీ సౌకర్యం ఉండాలని నియమం పెట్టారు. ప్రత్యేకంగా గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లకే ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చినదో అర్థంకావడంలేదు. పూర్వమువలెనే అందరు ఉద్యోగులందరూ ఉపయోగించుకోవడానికి అవకాశం ఉండాలి. కాబట్టి పాత G. O. మార్చవలసిన అవసరంలేదు. పాత G. O. ను అనుసరించి instalment పెంచాలని కోరుతున్నాను.

ఇంకా చివరగా Local Boards కు, Panchayat Boards కు loan provisions ఉన్నవి. చాలా అన్ని ప్రాంతాలలోనూ కూడ water scarcity ఎక్కువగా కనబడుతున్నది. ఎన్నో పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీలు మేము ఎక్కువ పన్నులు భరించుటకు సిద్ధంగా ఉన్నాము; మాకు స్కీములు కావాలని అడుగుతున్నవి. కాని ప్రభుత్వం ఏమీ సహాయం చేయుటలేదు. అనంతపురం జిల్లాలోను; కృష్ణా జిల్లాలోను కొన్ని స్కీములు ఉన్నవి. మొదట పంచాయతీ ప్రాంతాలలో protected water supply ఉన్నా వారు మేము taxes వేసుకుంటాము; మాకు అవకాశం ఉన్నది అని చెప్పినప్పటికి ప్రభుత్వం వాటిని శాంక్షన్ చేయుటలేదు. వెంటనే వాటికి అటువంటి సౌకర్యములు కలుగజేయవలెని

[illegible]

[illegible] loans [illegible] loans [illegible] loans [illegible]

joint pattern [illegible]

[illegible] consent statements [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (శ్రీ [illegible]) [illegible]

[illegible] local administration [illegible]

[illegible] sales tax [illegible] food grains [illegible] sales tax [illegible] sales tax [illegible] integrated [illegible] amendment [illegible]

food grains [illegible] sales tax [illegible] tax [illegible] tax [illegible] tax [illegible] tax [illegible] cottage industries [illegible] small scale industries [illegible] excise duty [illegible] sales tax [illegible]

నేను నా opening speech లోనే excise duty [illegible] tax [illegible] matches [illegible] tax [illegible] తగ్గించవలసిన అవసరము ఉన్నదా లేదా అనే విషయం ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నదని, [illegible] నిర్ణయించుకొని [illegible] చెప్పాను.

పండించిన ధాన్యాన్ని [illegible] అమ్ముకొన్న [illegible] రంగయ్యగారు చెప్పారు. [illegible] భూమిలో పండించిన దానిని ఎక్కడ అమ్ముకొన్నా దానిపై sales tax లేదని

[illegible] purchase tax [illegible] evasions [illegible] limit [illegible] compound [illegible]

[illegible] Act [illegible] compound [illegible] 7, 8 [illegible] compound alternative [illegible]

[illegible] purchase tax [illegible] 1st sale [illegible] "1st sale" [illegible] "1st Purchase" [illegible] examine [illegible] 20 [illegible]

[illegible] Entertainment tax [illegible]

Financial year గురించి ఇచట సంగయ్యగారు చెప్పారు. అది చాల గందరగోళంగా వుంది. కొందరు దీపావళి, మరి కొందరు సంక్రాంతి, ఇలా official financial year నే పెట్టుకొంటూ వుంటారు. ఎవరికి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు పెట్టుకొంటే చట్టం అడ్డగించదు. గాని sales tax officer మాత్రం చేసేటప్పుడు financial year లో వుంటే బాగుండదు. ఈ విషయాన్ని గురించి సంగయ్యగారు ప్రతిపాదించిన దానిని మేము ఆలోచిస్తాము. వారు సూచన చేసినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను.

Ground nut కు last purchase కు పన్ను వేయాలని రామారావుగారు చెప్పారు. Oil పైన ఎందుకు tax వేయరని వారు అడిగారు. Jute పై tax వుంది. దానినుండి తయారయ్యే gunny bags పై tax వుంది. అలాగే Cotton పై tax వుంది. దానినుండివచ్చే yarn పై కూడ tax వుంది. అందుచేత groundnut నుండి వచ్చే oil పై tax వేయటం న్యాయం కాదు.

ఇటీవలే తీసివేశాం అని కొందరు చెప్పారు. Sales Tax Advisory Committee వారు ఏకగ్రీవంగా సిఫార్సు చేయటంవల్ల గత సంవత్సరం బడ్జెట్ లోనే తీసివేశాము. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి 17 లక్షలు ఆదాయం తగ్గే అవకాశం వుంది. Forward contract లోకి enter అయ్యారని ప్రభుత్వానికి representation రావటంవల్ల ఆ తేదీ నుండి కాక అక్టోబరు ఒకటవ తేదీనుండి తీసివేస్తున్నామని నోటిఫికేషన్ ఇవ్వటం జరిగింది. ఈలా తేదీ మార్పు జరిగింది.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు వర్తకులు చేస్తున్న కష్టాలను గురించి చాల చక్కగా చెప్పారు. చెప్పుతున్న ఆ పేద ప్రజల గొప్పతనం కాదు. ఇటువంటి ప్రజలు, వినియోగదారులు నష్టపోతుంటే, భాగ్యవంతులు లాభపడితే అన్యాయం వస్తుంది. మనుషులను ప్రభుత్వానికి మోసగించే వర్తకులు చేయవలసినవని, అది ఒక టెంపరరీ స్థితి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎవేషన్ అనేది ఎంత మాత్రం సముచితం కాదని అందరూ అంగీకరించినదే. శ్రీ అప్పారావుగారు చెప్పినట్లు టెక్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వృద్ధి కావాలి. వ్యాపారస్థులు వారి బాధ్యతను గుర్తించాలి. వారు క్రయ విక్రయాలు చేసే సరుకులు సరియైన లెక్కలు చూపించాలి. అందుకు వర్తకులందరు తోడ్పడాలి. వర్తక సంఘములు సహకరించుటకు మేము తగిన ప్రోత్సాహమిస్తాము. వర్తక సంఘములు తగినంత సహకారమిస్తే ఎవేషన్ను అరికట్టగలుగుతామనే ఆశ మాకు వున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూవారు, రిపోర్టు ఇచ్చినట్లు, సి. టి. ఓ. ప్రత్యేకంగా పని

[illegible]

[illegible]

[illegible]

జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఎటువంటి [illegible] పెట్టి చేయాలి. పెద్ద పుస్తకములపైన పెట్టి చేయాలా. లేక చిన్నచిన్న పుస్తకాలపైన [illegible] మీద పెట్టి చేయాలా ? అనే దానిని ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. అన్ని పుస్తకముల మీద పన్ను పెట్టి [illegible] లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

[illegible] సంబంధించి 'రివిజన్' [illegible] సంవత్సరంలో [illegible] ప్రభుత్వానికి [illegible] అన్ని [illegible] ఇవ్వాలని, [illegible] ప్రజలు [illegible] అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ విశ్వేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ రు. 500 లకు మించిన జీతం గల ఆఫీసర్లకే అలవెన్సు పన్ను ఇస్తున్నారు. [illegible] చెప్పారు. రు. 500 లకు పైగా జీతం తెచ్చుకునేవారికే ఇస్తున్నారు. చిన్న వారికి ఆ సదుపాయం కలుగజేయకపోవడం న్యాయం కాదు. [illegible] మనవిచేస్తున్నాను. చిన్న ఉద్యోగులకు కూడా ఆ సదుపాయం ఉన్నాయి. ఆ ప్రొవిజన్ ఉన్నంతవరకు ఇప్పుడు దానిని మార్చే అవసరం లేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు: ఇదివరకు ఉండే టి.ఎ. ను మార్చి కొత్త టి.ఎ. ను పంపించారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: మార్చలేదండి. రు. 500 లకు పైగా జీతం తెచ్చుకునే ఆఫీసర్లకు మాత్రమే ఇంతవరకు ఉంటున్నది. రు. 500 ల లోపు జీతం ఉన్నట్టి వారికి లేదు అనుకోవడం పొరపాటని మనవిచేస్తున్నాను.

లాండ్ రెవిన్యూలో కొంత సర్ ఛార్జి పంచాయతీలకు ఇవ్వాలని చెప్పారు. దీనిని గురించి నేను నా బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో చెప్పాను. పంచాయతీలకు ఇప్పుడు అనేక రకాలుగా గ్రాంటు—ఇన్—ఎయిడ్ ఇస్తున్నాము. వీటి బదులు లాండ్ రెవిన్యూలో 8 శాతము కానివ్వండి, 10 శాతము కానివ్వండి పన్నెండున్నర శాతము కానివ్వండి, ఏదో కొంత శాతం పంచాయతీలకు ఇచ్చేటట్లుగా నిర్ణయం చేస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచన ఉన్నది. 1959 వ సంవత్సరంలో ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోబడుతుంది.

గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలకు నేను చాలవరకు సమాధానం చెప్పాను. అందరి సహకారంతో ఎక్కువ పన్నులు మనం వసూలు చేసుకోవడానికి అవకాశ మున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎవేషన్ ఉన్నదని చెప్పడం మంచిదే. చాలా వరకు తగ్గిపోయినదని అనుకోవలసి వస్తున్నది. ఇంకా తగ్గించడానికి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BUDGET FOR 1959-60
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS
DEMAND No. VII - Sales Tax Administration - Rs. 46,14,800

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

[illegible]

The motion was negatived.

Sri M. Nagi Reddy demanded a poll.

The House divided.

Ayes : 23 - Noes : 100

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

To discuss about the general policy of the Government in regard to Sales Tax Administration.

The motion was negatived.

5

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

([illegible])

The motion was negatived.

Sri K. Ramachandra Reddi demanded a poll.

The House divided.

Ayes : 21 Noes : 100

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 46,14,800 for Sales Tax Administration by Rs. 100

To criticise the corruption in the Sales Tax Department.

The motion was negatived.

DEMAND No. VIII — Other Taxes and Duties Administration — Rs. 67,94,900.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 67,94,900 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 67,94,900 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 67,94,900 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100

([illegible])

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 67,94,900 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100

([illegible] 0-2-0 [illegible])

To reduce the allotment of Rs. 67,94,900 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100

([illegible])

The motions were negatived.

DEMAND No. XXXIV—Miscellaneous—Rs. 1,87,38,200.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

([illegible] 24-8-58 [illegible] నెం. 11-58 [illegible])

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

[illegible]

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 1,87,38,200 for Miscellaneous by Rs. 100

[illegible]

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 46,14,800 under Demand No. VII - Sales Tax Administration.

The motion was adopted.

Mr. Speaker : The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 67,94,900 under Demand No. VIII Other Taxes and Duties Administration.

The motion was adopted.

Mr. Speaker : The question is

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,87,38,300 under Demand No. XXXIV Miscellaneous.

The motion was adopted.

Mr. Speaker : The question is

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,40,12,000 under Demand XLIX - Loans and Advances by the State Government.

The motion was adopted.

DEMAND No. XVII - Education - Rs. 14,70,85,300

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao : **Mr. Speaker Sir, I beg to move :**

That on recommendation of the Governor, the Government be granted a sum not exceeding Rs. 14,70,85,300/- under Demand No XVII Education.

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ జి. గోపాల్‌రెడ్డి ([illegible]) : అధ్యక్షా, ఈ demand కు సంబంధించిన note [illegible] discuss [illegible] note [illegible] discuss [illegible]

మిస్టర్ స్పీకర్ : [illegible] Budget leakage [illegible] Budget [illegible] I shall examine whether it is regular.

*శ్రీ ఎం. [illegible] ([illegible]) : అధ్యక్షా, Main Budget [illegible] 20 వ తారీఖున [illegible] leakage [illegible] శ్రీ [illegible] notes [illegible] notes [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

*Sri *N. Sanjeeva Reddy* : It may not take more than 15 or 20 minutes to read the speech. If in future, any Minister is following this procedure, he will consider whether it would be convenient to give a copy of his speech in advance. Every Minister is not following the same policy. Some are preparing a note in advance and they make use of it in speaking. Therefore we cannot make it a hard and fast rule. If any Minister wants to read a prepared speech, I would suggest that it may be circulated a few hours in advance to the Members. If you, Sir, make it a precedent every Minister will be obliged to circulate a note. Therefore it cannot be a point that it must be circulated earlier. If they are willing they may give a note a few hours before they actually speak. For my part, I do not prepare a speech but I note the points on which I am going to speak and speak extempore.

Mr. Speaker : It is true, you are not preparing your speech.

Sri N. Sanjeeva Reddy : Therefore you may not insist that every Minister should give a note.

Mr. Speaker : Probably you are only taking down some notes.

Sri N. Sanjeeva Reddy : Yes, Sir. Therefore, the hon. Members cannot say that notes must be circulated. Some hon. Minister may not circulate them or some of them may not have notes at all. So we can only see that if any hon. Minister is circulating the notes.

Sri R. B. Ramakrishna Raju : We are not insisting that every hon. Minister should give a note. If they mean giving a note, let them please give them in advance.

Sri N. Sanjeeva Reddy : Before question hour, perhaps, it may be placed on the Table of the House so that the hon. Members may go through it. I think that is a good proposal.

శ్రీ [illegible] [illegible] ఉపన్యాసాలు [illegible] కోరుచున్నాను. నేను ఎక్కువ కాలము తీసుకొనుట ధర్మముగా కనబడుటలేదు. ఈ నోటును చూడకుండా గౌరవసభ్యులు ఉపన్యాసాలు చేయవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Heat అక్కరలేదు, light కావాలి. Quite right. నేను [illegible] move చేయడానికి వీలులేదు. I have got some rulings

*Vide appendix.

of ... from the Lok Sabha ... move ...

DEMAND No. XVII - Education Rs. 14,70,85,300

Sri P. Narasimha : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To criticise the Government's failure to meet the just demands of the teachers for increased pay and allowance and to discuss the discriminatory policy of the Government in the integration of the services of the teachers.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri Mohammad Tahaseel : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

6

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri J. T. Fernandez : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To discuss the failure of the Government to provide grants for concession to boys and girls under article 166 of the Code of Regulations for Anglon Idian Schools and under Article 337 of the Indian Constitution.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To prevail on Government to extend the Destitute Children's grant allowed in Andhra to orphans also

to [illegible] in the Telangana who have such orphan children on their rolls)

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible] Government for not extending the [illegible] allowed to Harijans in way of scholarship books [illegible] to Christian Harijans and for restricting such [illegible] when allowed only to children of first generation Christian Harijans only.

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri M. Nagi Reddy : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

(రాష్ట్రంలో రాను రాను ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షాఫలితాల శాతం తగ్గి, వేల కొలది యువకుల జీవితాలను నాశనముగు పద్ధతిలో విద్యా విధానం సాగుచున్నందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

Mr. Speaker: Motions moved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To discuss the failure of the Government to take effective measures to make Telugu as medium of instruction at University stage.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To discuss the failure of the Government to reduce the percentage of marks in English necessary for a candidate to be eligible for promotion.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To discuss the failure of the Government to upgrade the primary and middle schools in Telangana which are also conducting middle and secondary classes.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To criticise the Government for not opening the short term medical courses, so as to meet the pressing health needs of the people of our State.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To criticise the Government for not taking over the privately managed district colleges in the Telangana region.

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

To criticise the failure of the Government in expanding the primary education in Telangana according to the provisions of the Second Five Year Plan.

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

([illegible])

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy : I beg to move :

"To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

(తెలుగు భాషను రాజభాషగా గుర్తించి అమలు జరుపకపోవడం గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by Rs. 100

[illegible]

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri N. Peddanna : I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by   Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by   Rs. 100

[illegible]

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by   Rs. 100

[illegible]

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri M. Sathyanarayana Raju : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 14,70,85,300 for Education by   Rs. 100

The failure of Government to give accommodation to Arthamore and Konuru Elementary Schools.

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : On a point of order, Sir, [illegible] Cut-motions [illegible] move [illegible]. Move [illegible]. Concerned department [illegible].

[illegible] information [illegible]

[illegible] move [illegible]

[illegible] Point of order [illegible] I give a ruling that any hon. member may act as he likes.

*శ్రీ [illegible] (...): [illegible]

[illegible] 14,[illegible],800 [illegible] targets ఎంతవరకు పూర్తిచేసినాము [illegible] ఇంకా ఎంత [illegible] ఖర్చుపెట్టవలె [illegible] ప్రణాళిక ప్రమాణాలు పూర్తి చేయుటకు [illegible] మీద ఎక్కువ కేంద్రీకరించాలి.

[Smt. T. Lakshmikantamma in the Chair.]

ఈనాడు ప్రధానమైనది ప్రాథమిక విద్యావసతి. ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ [illegible] డబ్బు ఖర్చుపెట్టుట లేదనిగాని చెప్పుటలేదు. ఈ సంవత్సరం రు. 6,[illegible],800 ఖర్చుపెట్టుచున్నారు. దీనివల్ల ఎంత

[illegible]

[illegible] target [illegible] targets [illegible] primary schools [illegible] 120 [illegible] 14 [illegible] 100 [illegible] 48 [illegible] 59-60 [illegible] schools [illegible]

రెండవ ప్రణాళికలో మనం వేసుకున్న targets చాలావరకు 88% fail అయినా యనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఇదే ప్రగతి అయినట్లయితే మిగతా రెండు సంవత్సరాలు కూడ యిదే పద్ధతిలో పోయినట్లయితే ప్రణాళికాబద్ధంగా ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధి చేస్తామని వేసుకున్న అంచనాలు పూర్తిగా విఫలం అయిపోయి, అవిధంగా చేయదలచుకున్న కార్యక్రమాన్ని చేయలేకుండా పోతామనే విషయాన్ని ముందుగా ప్రభుత్వదృష్టికి తేవడం చాల అవసరం అనుకుంటున్నాను. డబ్బు ఇచ్చేటప్పుడే సందర్భంలో ప్రతిసంవత్సరం ప్రాథమిక విద్యకు డబ్బు sanction చేస్తూ వచ్చాం. March లో budget pass చేసుకున్నప్పుడే ప్రతిజిల్లాలో ఎన్నెన్ని schools పెట్టాలో plan వేసుకొని, ఆ plan ప్రకారం April లో proposals తీసుకొని వెంటనే కార్యక్రమంలోకి దూకి విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభం అయ్యేసమయం అంటే June లోనే schools

open చేస్తున్నాగా [illegible] నటి మనం చేసుకున్నప్పటికీ అంచనాలు పూర్తి అయి ప్రగతి [illegible] రావడానికి, పెట్టుకున్న targets పూర్తి కావడానికి ఎన్నో కారణాలు ఉంటాయి. కాని ఆ ప్రణాళికలో ప్రభుత్వ [illegible] అంటే [illegible] అంకెలు, వివరాలు పరిశీలించినట్లయితే పూర్తిగా [illegible] పరిస్థితులనే చూస్తున్నాం. [illegible] 10, 11 [illegible] ఎందుకు ఖర్చు పెడుతున్నాం? ఖర్చు పెట్టడంలో [illegible] efficient గా మన ప్రభుత్వయంత్రం పని చేస్తున్నది. [illegible] 1956-57 లో [illegible] 1958-59 లో ప్రాథమిక విద్య [illegible] 4 లక్షల 9 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలి అనుకున్నాం. కాని [illegible] 12 వేలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించి [illegible] వివరాలు ఉన్నాయి. ఆ అంకెలు మీకు మనవి చేస్తాను. ఈ విధంగా చేసుకున్న అంచనాలలో [illegible] 8 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టలేక పోయాము. ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేకపోయారు అని అడిగితే — దానికి "మాకు యిచ్చే డబ్బు చాలా ఆలస్యంగా వస్తున్నది, అందువల్ల ఖర్చు పెట్టలేక పోయాము," అంటున్నారు. ఇంకొక argument వినబడుతోంది — ప్రాథమిక విద్యకోసం కేటాయించిన డబ్బులు ఉపాధ్యాయుల training కోసం ఖర్చు పెడుతున్నామని ప్రభుత్వోద్యోగులు చెప్తున్నారు. మనం [illegible] బాధ్యతగా అంగీకరించి పరిశీలనచేసి దేశంలో విద్య సమస్యలన్నీ ముఖ్యంగా పరిశీలించి ప్రాథమికవిద్య విస్తరణకు 8 లక్షల రూపాయలు కేటాయించిన తరువాత అవసరం లేదని దానిని ఉపాధ్యాయుల training కు అవసరమని [illegible] ఈ లక్ష్య ప్రాథమికవిద్యకు ప్రాముఖ్యత యివ్వకుండా దానిని ఆ విధంగా మళ్లిస్తున్నట్లయితే మన శాసనసభ చేసుకునేటి నిర్ణయాలను, ప్రభుత్వం చేసుకునేటి నిర్ణయాలను ప్రభుత్వోద్యోగులు ఎవరి దగ్గర ఏవిధంగా విలువ యిస్తున్నారో. ఏవిధంగా మన పథకాలు అమలులో కాకుండా విద్య fail అవుతున్నదో విద్యాశాఖామాత్యులు ప్రత్యేకంగా పరిశీలించి అలాంటి పద్ధతులను అరికట్టడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇది ఒక్క [illegible] విషయం కాదు. విద్యాశాఖామాత్యులకు తెలుసు. అనుభవంలో దానికి చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. Department లో అనేక సందర్భాలలో అటువంటి పద్ధతులు కనబడుతున్నాయి. ప్రాథమిక విద్యను విస్తరింప చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం ఈ విధంగా నిష్ఫలం అవుతున్నది అంటే, అది మన విద్యవల్ల, మన శాసనసభవల్ల

[illegible] చేసినట్లు అన్నారు. [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] చేస్తున్నట్లు [illegible] పరిగణించి మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఉపాధ్యాయులకు [illegible] training ఇస్తున్నారు, ఆ వాళ్ళను appoint చేయడానికి ఈ [illegible] ఉపాధ్యాయులు appointment [illegible] 31 వేల [illegible] 18 వేల మాత్రమే [illegible] ఇవ్వడానికి నేను [illegible] చేయడం కోసం నేను [illegible] మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ మన దేశంలో ప్రాథమిక విద్య [illegible] నేను ఎక్కువగా గమనించి మనవి [illegible] అవసరం లేదు. ఆంధ్రదేశంలో ఉపాధ్యాయుల జీతాలు [illegible] ఎక్కువగా ఉన్నవి. Rough idea ప్రకారం తెలంగాణాలో 100 కి 7, [illegible] చెప్తున్నాం. ఆంధ్రప్రాంతంలో నూటికి 13, 14 వరకు, నా ఉద్దేశ్య ప్రకారం [illegible] ఉండి ఉంటారు. ఆ విధంగా చూచినప్పుడు ఆంధ్ర దేశంలో ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య చాల ఎక్కువగా ఉన్నది. తెలంగాణాలో మరీ తక్కువగా ఉన్నది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధిచేసి వ్యాప్తింప చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎంత డబ్బు [illegible] తక్కువ. కాబట్టి ప్రభుత్వం [illegible] 13, 14 కోట్ల రూపాయలు ప్రాథమిక విద్యకోసం ఖర్చుచేయవలసిన డబ్బును ఇవ్వాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. ఇది తరువాత చాలముఖ్యమైన రెండవది secondary విద్య. ప్రాథమిక విద్యను వ్యాప్తింపచేసే సందర్భంలో secondary విద్యనుకూడ తగిన కార్యాలు ఏర్పాటు చేస్తేనే అది బాగా ఉంటుంది. కాబట్టి secondary విద్యనుగురించి సమగ్రంగాకూడ పరిశీలన చేయడం అవసరం. హైస్కూళ్లలో విద్యార్థులు ఎక్కువగా వస్తున్నారు. వచ్చిన విద్యార్థులకు schools లేకపోవడం, ఉన్న schools లో స్థలం లేకపోవడం, ప్రతి క్లాసులో 40, 50, 60, 70 మందిదాక ఉండడంవల్ల ఆ class ను ఉపాధ్యాయుడు control చేయలేని [illegible] ప్రయత్నం చేయలేకపోతున్నారు. ఈ విషయం అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం తమ దృష్టిలో ఉంచుకున్నట్లు [illegible] లేదు. Secondary Schools లో ప్రధానంగా జరుగుతున్నది ఉపాధ్యాయుల transfers. ఉదాహరణకు 154 నుండి 275 grade వాళ్ళను 190 grade వాళ్లను 81-180 grade వాళ్ళను transfer చేస్తున్నామని చెప్పడమేగాని ఈ post లో ఉన్నటువంటి ఉపాధ్యాయులు mathematics చెప్పేవాడా, ఇంగ్లీషు చెప్పేవాడా, history, geography చెప్పేవాడా, అని ఆలోచించరు. ఏదో

transfer [illegible] school [illegible] mathematics [illegible] [illegible] English master [illegible] Director [illegible] superintendent [illegible] D. E. O. [illegible] mathematics teacher [illegible] School transfer [illegible] English master [illegible] English master [illegible] School [illegible] mathematics teacher [illegible] Mathematics [illegible] students [illegible] Government [illegible] grade [illegible] transfer [illegible] subject [illegible] teachers [illegible] transfer [illegible] targets [illegible] targets [illegible] pass [illegible] Education academic year [illegible] teachers [illegible] transfer [illegible] transfer [illegible] subject [illegible] master [illegible] teachers [illegible]

[illegible]

[illegible] తెలంగాణా ప్రాంతములో [illegible] public [illegible] Government [illegible] 6, 7, 8, 9, 10 వ తరగతులను [illegible] maintenance [illegible]

ప్రభుత్వం [illegible] ఉన్నది. [illegible] 6, 7, 8, 9, 10 [illegible] తెలిసినది. వారికి [illegible] ఉంటుంది. "ఇలాంటి వాస్తవ పరిస్థితులు [illegible] కర్తవ్యము [illegible] కనుక [illegible]" అని [illegible] Primary Schools ను Middle Schools గాను Middle Schools ను High Schools గాను up-grade చేయడం చాలా అవసరము. ఈ లెక్క ప్రైమరీస్కూల్సు మిడిల్ స్కూల్సుగాను, మిడిల్ స్కూల్సును హైస్కూల్సుగాను up-grade చేయవలసి యున్నది. నా అంచనా ప్రకారం తెలంగాణాలో హైస్కూల్సుగా చేయవలసిన మిడిల్ స్కూల్సు 45, మిడిల్ స్కూల్సుగా మార్చవలసినవి 50 వరకు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ స్కూల్సును [illegible] వాటిని up-grade చేసి [illegible] అభివృద్ధి [illegible] ఉంటుంది. ప్రభుత్వం [illegible] కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భములో బేసిక్ ఎడ్యుకేషన్ యొక్క ప్రయోజనము గురించి కొంచెము చెప్పవలసియున్నది.

బేసిక్ ఎడ్యుకేషన్, బేసిక్ ఎడ్యుకేషన్ యొక్క సిద్ధాంతాలు [illegible] కాని వాటిని ప్రభుత్వం [illegible] Basic Schools గా మార్చుతున్నారు. నా దృష్టిలో ఉన్న కొన్ని Basic Schools గురించి మనవి చేస్తాను. ప్రతి సంవత్సరం [illegible] - [illegible] 250 రూపాయలు, [illegible] 200 రూపాయలు [illegible] ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇస్తున్నది. ఈ grant ను ప్రతి సంవత్సరం [illegible] — ఆ స్కూల్సులో [illegible] 6, 7 [illegible] Basic School అంటారు. కాని [illegible]

[illegible]

[illegible] Multi-purpose Schools [illegible] Multi-purpose Schools [illegible] mechanics గా తయారు [illegible] agriculturists గా తయారు [illegible] Multi-purpose Schools లో [illegible] equipment ఉండదు. ఇటువంటి Multi-purpose Schools నూటికి 90 వరకు ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ఈ స్కూల్సు సంఖ్యను ఇంకా పెంచమంటున్నారు. మా జిల్లాలో ఒక Multi-purpose School ఉన్నది. ఈ సంవత్సరంలో మరొక స్కూలును పెట్టారు. ఇలాగ స్కూల్సు సంఖ్యను పెంచమని రిపోర్టులో వ్రాసుకొని

[illegible] schools open [illegible]

[illegible] Basic Education [illegible]

Multi-purpose Education [illegible] fails [illegible] District Educational Officer [illegible]

[illegible]

Multi-purpose Education, Basic Education [illegible] education department [illegible]

[illegible] teachers training [illegible] 10 [illegible] 1 [illegible] ట్రైనింగ్ [illegible]

ప్రతిపక్షం వారు [illegible] ప్రతిసంవత్సరం [illegible] వందలమంది ఉపాధ్యాయులకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వడానికి [illegible] అని అన్నారు. ఆ పద్ధతి ప్రకారం [illegible] పంచవర్ష ప్రణాళిక [illegible] నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనైనా [illegible] ట్రైనింగ్ కాలేజీ అవసరం ఉంటుంది. ట్రైనింగ్ లేని ఉపాధ్యాయులు ఉండకూడదు. ట్రైనింగ్ ఇవ్వడానికి చాలా అవకాశం ఉండాలి. గత సంవత్సరం

గారు అంటున్నారు సంవత్సరం ట్రైనింగ్ కొరకు కేటాయించిన డబ్బును పూర్తిగా వినియోగించలేదు. Training facilities కలిగించలేదు. ఆ డబ్బు మిగిలిపోయినది. "గత సంవత్సరం మూడులక్షల రూపాయలు ట్రైనింగ్ ఎడ్యుకేషన్ యొక్క డబ్బును ట్రైనింగ్ కొరకు ఖర్చుపెట్టాము. అందువలన ట్రైనింగ్ ఎడ్యుకేషన్ను విస్తరింప చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి" అన్నారు. సరి యిప్పుడేమి చేయబోతున్నది ప్రభుత్వం ? ఎంతమందికి ట్రైనింగ్ యివ్వబోతున్నారు ? అందరికీ ట్రైనింగ్ యిచ్చే కార్యక్రమం ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయదలచుకున్నారు ? దీనికి ప్రణాళిక వుందా ? క్రమంగా వచ్చే కాలంలో యీ పద్ధతిలో ట్రైనింగ్ యివ్వాలి అనే నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక target ప్రభుత్వమునందు వుందా ? ఏ సెక్రటరీగారో, డిప్యూటీ సెక్రటరీగారో అప్పుడప్పుడు plans వేస్తూవుంటారు. వాటిని పలుమార్లు మారుస్తూ వుంటారు. రద్దులను కూడా చేస్తూవుంటారు. ఎటువంటి అభివృద్ధిని కలిగించని వారి plans ను వారి ఆచరణను చూసి ఊరుకోవలసిందేనా ? వాటినే శాశ్వత వృత్తి అనుకోవాలా ? కాలగమనం అని ఊరుకోవాలా ? అందులో మన కేమి బాధ్యత లేదా ? ప్రభుత్వానికి వాటిని తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన బాధ్యత వుంది. Plan వస్తే plan target వస్తే ప్రభుత్వ మంతటి బాధ్యతారాహిత్యంగా వ్యవహరించడం మంచిది కాదు. ముఖ్యంగా విద్యాశాఖ యింత దారుణమైన పరిస్థితికి గురి కావడం శోచనీయమైన విషయం. దీనిని ఎవరూ కాదనలేరు. ఈ పరిస్థితిలో ఏమి చేయాలో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Private Schools లో వుండే teachers కు training ఇవ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఇక text books సమస్యపై మంత్రిగారి దృష్టిని మరల్చుతున్నాను. ప్రతిది జాతీయం చేస్తున్నారు. 6th standard books ను జాతీయం చేశారు, బాగానే వున్నది. 6 వ తరగతి పూర్తి కాలేదు. అన్ని తరగతుల పుస్తకాలు జాతీయం చేయండి. ప్రభుత్వంవారు విద్యావిధానాన్ని అభివృద్ధి చేయకముందు చూచి అభినందించడం తప్పితే ఇంకొక విమర్శ మా దగ్గరనుంచి రాదని విద్యాశాఖ మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. జాతీయం చేయడంలో మాకు ఏమాత్రం వ్యతిరేకం లేదు. మంచి కార్యక్రమాలు ఎప్పుడున్నప్పటికి కూడ వాటిని ఆచరణలో పెట్టడంలో బాధ్యత వహించకపోతే ప్రయోజనం వుండదని నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను. సమగ్రమైన దేశాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సక్రమమైన భాష, సక్రమమైన శైలి, సక్రమమైన గ్రామరు అన్నీ కలిగివున్న పుస్తకాలను జాతీయం చేసి విద్యార్థులకు అందజేసి విద్యావిధానాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి యీనాటి ప్రభుత్వం పాటుపడుతున్నట్లు అంటూ లేదు. ఈనాడు జరుగుతున్న కార్యక్రమం ఏమిటి ? మన ప్రభుత్వం వేసిన Text Books Committee వున్నది.

Ad hoc Committee [illegible] select [illegible]. Ad hoc Committee [illegible] select [illegible] "Text Books Committee [illegible] recommend [illegible] publishers [illegible] publishers [illegible] Select Committees [illegible] Ad hoc Committees [illegible]

47. యూనివర్శిటీ విద్య విషయంలో కొంత చెప్పదలచాను. ఆ తరువాత ఉపాధ్యాయుల విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఈ సంవత్సరం విద్యాశాఖ పద్దువలెనే యూనివర్శిటీ పద్దు క్రింద తగ్గించారని. మంత్రి గారు గ్రహించలేదని నేను చెప్పడంలేదు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కొరకు దాని కార్యక్రమాల అమలు కొరకు 25 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. మరి దాని ఉద్దేశమేమిటో detailed budget లో కూడ వివరాలు చెప్పలేదు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెబితే బాగుంటుంది. ఈ సంవత్సరం యూనివర్శిటీలకు grants తగ్గించారు,

[illegible] యూనివర్సిటీకి [illegible] అందులో [illegible] చేశారు. [illegible] ఎకరాలు కోత పెట్టారు. వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి 12,10,000 నుంచి 7,[illegible],000 చేశారు. ఉస్మానియాకు కోత పెట్టారు. ఆంధ్రయూనివర్సిటీకి 7,10,000 నుంచి 5,16,000 చేశారు. మరి, కోతలు పెట్టారు [illegible] చేయవలసిన [illegible] విషయం చేసి చెప్పవలెను. [illegible] యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ [illegible] ఇచ్చిన [illegible] ఏయే courses departments facilities తగ్గించారా? ఏ కొత్త ఉద్యోగస్థుల జీతాలు తగ్గించారా? ఏ విషయములో కోత విధించారో, ప్రభుత్వం వారు దీనిని గురించి ఒక పద్ధతిలో విచారించి యూనివర్సిటీలను అభివృద్ధి చేయవలెను. విద్యను అభివృద్ధి చేయడానికి విద్యార్థులకు ఉపయోగపడే పద్ధతిలో చేయవలెను. వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవాలని కోరుచున్నాను. లేకపోతే విద్యార్థులకు బాధాకరంగా ఉంటుంది.

జిల్లాలలో ఒక చిన్న గొడవలు వచ్చాయి. వాటిని ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఒకటి రెండు కాలేజీలు సరిగా సాగకుండా ఇబ్బందులు పడు తున్నాయి. వాటిని తీసుకుంటామని మంత్రిగారు గత సంవత్సరం చెప్పారు. ఆ కాలేజీలను నడపడానికి కమిటీలు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ నడపడం కష్టం అవుతున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ కాలేజీలను స్వాధీనం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Medium of instruction గురించి ఒక ముఖ్యమైన సమస్య ఉన్నది. ఈ సందర్భంలో దీనిని గురించి మంత్రిగారితో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. "ఇంగ్లీషును తొలగించి ఏమీ చేయలేము, విద్యాప్రమాణములు, విద్యను ప్రమాణించే విషయంలో మనకు అనుభవం తక్కువ" అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. కాని విద్యను ప్రసారించే పద్ధతిలో అన్నిటికంటె ముఖ్యమైనది భాష అని గ్రహించవలసిన అవసరం ఉన్నది. విద్యను ప్రసరింప చేయాలంటే మాతృభాషలోనే వారికి విద్యను గరపాలని ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ వైస్-ఛాన్సలర్‌గారైన శ్రీ వి. కె. ఆర్. వి. రావుగారు ఈ మధ్య చెప్పారు. అది ఎంత సత్యమైనదో, ఎంత న్యాయమైనదో, అది విద్యార్థులకు ఎంత ఉపకరిస్తుందో వారే చెప్పారు. దానిని గురించి అంతకంటె ఎక్కువగా ఇక్కడ నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. ఈ విషయం విద్యాశాఖామంత్రి గారు గ్రహించి

[illegible] P U C [illegible] Graduate [illegible] Matricu[illegible] [illegible] standard [illegible]

[illegible] teachers [illegible] N G O. [illegible] City Allowance, D A., H R A., [illegible] grant [illegible] scales [illegible] (1) [illegible] 40, [illegible] 60. [illegible] grades [illegible] Pay Committee Report [illegible] 10, 30 80 grades [illegible] 11,000 [illegible] 10 [illegible] standards [illegible] 'a man in the street'—[illegible] నిర్వహించుటకు తగిన అవకాశాలను [illegible] ఉన్నది. ఈ బాధ్యతను పూర్తిగా [illegible]

[illegible] standard [illegible] Commission [illegible] standard [illegible] standard [illegible] teachers [illegible] Pay Committee recommendations [illegible] Secondary School Head-masters [illegible] special allowance [illegible] Middle School Head-masters కు special allowance [illegible] Primary School Head-masters [illegible] Primary School Head-masters [illegible] allowance [illegible]

శ్రీ [illegible]: [illegible]

శ్రీ [illegible]: [illegible] Primary School Head-masters కు 5, 10 [illegible] special allowance [illegible] Pay Committee [illegible] 10 [illegible] 4 [illegible] (Interruption) [illegible] విద్యార్థులవల్ల, సమాజంవల్ల, దేశంవల్ల [illegible] చూస్తారు. అందువల్ల ప్రభుత్వంవారు Primary Schools Head-masters కు కూడ special allowance ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

రెండు సంవత్సరాల training పొందిన teachers కు న్యాయంగా [illegible] D. A. [illegible] ఒక్క సంవత్సరం training

[illegible]

[illegible] Director [illegible]

[illegible] రాజేశ్వరరావు : [illegible]

[illegible]

*శ్రీ ఎం ఆర్. అప్పారావు (నూజివీడు) [illegible] మన [illegible] [illegible] ప్రవేశపెట్టిన [illegible] ఏర్పాటు [illegible] 14 [illegible] ప్రవేశపెట్టినున్నారు. దీనిని ఆచరిస్తూ [illegible] చెయుదలచుకున్నాను. మంత్రిగారు ఇచ్చిన ఉపన్యాసములో Compulsory Education ను గురించి తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరులోగా రాష్ట్రములలో ప్రవేశపెట్టాలన్న కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి సూచనను మన ప్రభుత్వము అంగీకరించినట్లు తెలియజేశారు. 1961-62 వ సంవత్సరమునకు దానికోసము చేయవలసిన ఖర్చు 27 కోట్లు అవుతుందని చెప్పుచున్నారు. ఈ Compulsory Education ను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు 6 సంవత్సరములు మొదలు 11 సంవత్సరముల వరకున్న

గల క్లాసులు ఉంచడమే నిర్ణయమైనట్లైతే, అప్పుడు unemployment ను solve చేయుటానికి వీలు ఉన్నుందని. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు ఇక్కడి వారికి ఎంత సహాయమును చేస్తారని తెలుస్తున్నారు. ఈ Compulsory Education Scheme అమలు పరచినట్లయితే మనదేశములో ఆర్థిక, వైద్య, ప్రభుత్వ వృత్తి కార్యక్రమాలు. అటువంటి అభివృద్ధి పద్ధతిలో పెట్టబడినప్పటికీ, చాలా స్కూలులు యున్నవి ప్రవేశపెట్టినచో ఎన్ని లాభములున్నవి. కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు ఈ Compulsory Education Scheme ను ప్రవేశపెట్టి సహాయము చేయుదురు అని చెప్పుకొని అభినందిస్తున్నాను. ఇదేవిధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రకారం విద్యావిధానములో మార్పు చేయుటకు Three Years Degree Course ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. దీనిలో Intermediate కు రెండు సంవత్సరములు, B. A. కు రెండు సంవత్సరములు మొత్తం నాలుగు సంవత్సరముల course ఉంటున్నది. అయితే ఇప్పుడు మార్పుచేసి Intermediate లో ఒక సంవత్సరము తగ్గించి, S. S. L. C. పూర్తి అయ్యేటప్పటికి VII form అని పెట్టుచున్నారు. అనగా S. S. L. C. పూర్తి కావడానికి ఇదివరకు ఉన్న పది సంవత్సరములు కాకుండా 11 సంవత్సరములలో High School Classes అన్ని పూర్తి చేయాలని ఉన్నది. ఇదివరకు S. S. L. C. ని VI form అనేవారు. ఇప్పుడు దానిని VII form అని చేశారు. VII form పూర్తి అయితేగాని High School Course పూర్తి కానట్లుగా నిర్ణయం చేశారు. అటువంటి మార్పులకు కళాశాలలకు చాలా నష్టమువస్తున్నదని విద్యా మంత్రిగారు చెప్పుచున్నారు. ఈ నష్టము భర్తీచేయుటకుగాను కళాశాలలకు సహాయము చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ నష్టము సాధారణముగా మన రాష్ట్రము లో ప్రస్తుతము ఉన్న కళాశాలల సంఖ్యను బట్టి 60 లక్షలు ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఈ నష్టము రాష్ట్ర ప్రభుత్వము భరించే పరిస్థితిలో లేదు గనుక కేంద్ర ప్రభుత్వమువారే భరించవలసి ఉన్నది. మంత్రిగారు చేసిన ఉపన్యాసములో మొదటి యాభై వంతులు కేంద్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుందని, మిగిలిన యాభై వంతులు State Government కళాశాలలు భరించాలని తెలుపుచున్నారు. మన రాష్ట్రములో ఉన్న కళాశాలలు సామాన్యముగా అన్నియును ప్రైవేటు కళాశాలలుగానే ఉన్నవి. మిగిలిన యాభై వంతులలో సగము రాష్ట్రప్రభుత్వము, మిగిలిన కళాశాలల మేనేజిమెంటువారు భరించాలని, దీనికి వారు ఒప్పుకోవలసి ఉన్నదని మంత్రిగారు తెలుపుచున్నారు. ఇది చాలా కష్టమైన విషయమే ననుకొంటాను. ఎందుకంటే వారు ఎక్కువ భరించవలసి ఉంటుంది. ఈ రోజులలో ఏ కళాశాలలో చూచినను 800 మంది విద్యార్థులకంటే తక్కువమంది ఉండరాదనే నిబంధన ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఆంధ్రలో ఉన్న కళాశాలలు అన్ని ప్రైవేటు కళాశాలలే గనుక, వీటిలో ప్రతి ఒక్కదానికి 50, 60 వంతుల

[illegible] three years degree course [illegible] మంత్రి [illegible]

[illegible] High School Classes [illegible] free education [illegible] free education [illegible] extend [illegible] Womens' Colleges [illegible] Town Headquarters [illegible] Womens' College [illegible] P. R. College [illegible] free education [illegible] facility [illegible] free education [illegible] Women teachers [illegible] facility [illegible]

Multi-purpose schools ను [illegible] ఉంటున్నవి. ఈ schools లో engineering [illegible] Engineering Colleges లో సీట్లు [illegible] Multi-purpose Schools Engineering శాఖలో పనిచేయుటకు Teachers ఎవరుకూడ రావడములేదు. Engineering [illegible] schools లో [illegible] promotions ఎక్కువగా ఉండవని [illegible] Engineering Colleges లో పనిచేసే [illegible] Department లో పనిచేసే [illegible] Multi-purpose Schools లో పనిచేయుటకు

కావలసినారేమో, అందువల్ల Multi-purpose Schools లో Technical subjects బోధించే teachers కు చాలా special facilities afford చెయ్యవలసి వున్నది, కావలసినంత Teachers వచ్చే టట్టు చూడవలసిన అవసరము ఉందని. ఇప్పుడున్న Multi-purpose Schools కు Engineering గాని ... High Schools లో Eleventh form చెప్పేటప్పుడు M. A. ... ఉండాలి. ... Colleges లో ... Multi-purpose Schools లో Engineering pass అయిన ... Engineering Colleges లో సీట్లు ఇవ్వడము లేదు అంటే, వారు ... pass అయిన ప్రకారముగా ... College Admissions ... preference ఇవ్వరు. ... Multi-purpose Schools లో ... Engineering ... Mathematics, Chemistry తీసుకున్నవారికి preference ఇస్తున్నారు. ... Multi-purpose Schools లో ... Engineering pass అయినవారికి automatic గా Engineering Colleges లో seats ఇవ్వడములో preference ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Nationalization of Text Books విషయమును గురించి ... ప్రభుత్వము ... Text Book prices ఎక్కువగా ఉన్నవి. Text Books V Class వరకు ప్రభుత్వమే print చేయించి సప్లై చేయాలని కోరుతున్నాను. ... Text Books లో చాలా defects ఉన్నవని తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వము ... nationalization take up చేసి ... చాలా defects లేకుండా ... School final వరకు అనగా VII form వరకు print చేసి సప్లై చేయడమువల్ల ... ప్రభుత్వము Text Books అన్ని print చేసి ... printing take up చేయాలని

ఒక Printing Press ను ఏర్పాటు చేయవలసి యున్నది. ప్రభుత్వము ఈ విషయమును గురించి ఆలోచించి త్వరలో special press ను ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ press ను ఏర్పాటు చేయుటకు Government of India వారు ఇచ్చిన foreign exchange ను ఉపయోగించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. ఇది ఎంత త్వరలో ఏర్పాటు చేస్తే అంతత్వరలో ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయము వస్తుంది. Primary School Teachers యొక్క జీతాలను పెంచుటకు వీలు అవుతుంది. పైగా వారికి ఇతర facilities కూడ afford చేయుటకు అవకాశము ఉంటుంది. ఈ text books printing ను గురించి ఒకటి చెబుతాను. మనము అనుకున్న time table ప్రకారం త్వరలో అన్ని classes కు పుస్తకములు print చేసి సప్లయి చేయుటకు తగ్గ ఏర్పాట్లు తీసుకోవలసిందిగా కోరుచున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వము Secondary Schools ను స్వాధీనము చేసుకుంటున్నది. వాటితో పాటు Primary Schools ను కూడ తీసుకోవలసి యున్నదని అనుకుంటున్నాను. కారణమేమిటంటే, ఇప్పుడు ఉంటున్న Schools సరిగా పనిచేయటము లేదు. కాబట్టి వాటిని కూడ ప్రభుత్వము స్వాధీనము చేసుకోవలసి యున్నది. ఇదివరకు [illegible] జిల్లాలోనివి తీసుకున్నారు. అలాగే కృష్ణాజిల్లాలోని స్కూళ్ళను తీసుకుంటామని చెబుతున్నారు. ఆ స్కూళ్ళను కూడ ప్రభుత్వము తీసుకొని నడిపించినచో educational standard కూడ వృద్ధి చేయుటకు వీలుగా ఉంటుంది. వీటిని Panchayathi Samities కు handover చేస్తామని ప్రభుత్వము చెబుతున్నది. అది మంచిపద్ధతి కాదని నా అభిప్రాయము. Supervision కు కూడ చాలా అవకాశముండదు. దానిలో కూడ ఒక defect ఉన్నది. ఏమిటంటే, ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము అవలంబిస్తున్న విధానము ప్రకారము voluntary గా handover చేసిన స్కూళ్ళను మాత్రమే తీసుకుంటామని ప్రభుత్వము చెబుతున్నది. Voluntary గా ఇచ్చేవారు చాలా తక్కువగా ఉంటారు. కాబట్టి అన్ని ఒకే స్థాయిలో నడపటానికి, అన్ని స్కూళ్ళను compulsory గా స్వాధీనము చేసుకొనుటకు ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకోవాలని నా అభిప్రాయము. ఇది చాలా మంచిపద్ధతి కనుక ప్రభుత్వము యీ విషయము గుర్తిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

మన ప్రభుత్వం Medical Colleges, Engineering Colleges ను చాల start చేసింది. ఇది చాలా అభ్యుదయకరముగా ఉంది. అంతేకాకుండా Private Philanthrophy కూడ మన రాష్ట్రములో ఎక్కువగా ఉన్నది. మన రాష్ట్రములో విద్యాభివృద్ధికోసము చాలామంది పెద్దలు కృషిచేశారు. ముఖ్యముగా తమరు నా ప్రక్కనున్న (శ్రీ) [illegible] గారు యీ

education [illegible]

[illegible] Private Philanthrophy [illegible]

[illegible]

trust [illegible] property [illegible]

[illegible] Agricultural College [illegible]

Veterinary College [illegible] Rural University [illegible]

develop [illegible] Ford Foundation [illegible] Rural

University [illegible] donation [illegible]

[illegible] U. P. [illegible]

[illegible] Agricultural Minister [illegible]

[illegible]

[illegible] trust [illegible]

[illegible]

[illegible] Ford Foundation [illegible] Rural University [illegible]

[illegible] private

philanthrophy [illegible]

[illegible] amend [illegible]

comments [illegible] of Universities [illegible]

[illegible] Education [illegible]

[illegible] education క్రింద [illegible]

[illegible] budget [illegible]

[illegible] 13 లక్షలు, [illegible] 11 లక్షలు

[illegible] 8 లక్షల రూపాయలు [illegible]

[illegible] 11 లక్షల

రూపాయలు [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] 3

[illegible] Water supply కూడా లేదు. [illegible]

[illegible]

[illegible] water supply [illegible]

University కి special గ్రాంటు [illegible]

[illegible] Law College [illegible] buildings [illegible] Buildings [illegible]

[illegible] famous experts [illegible] Board of Translators [illegible] subjects [illegible] Medicine, Engineering, Law, Technology etc., translate [illegible] Board of Translators [illegible] translat[illegible] [illegible] Scholarships [illegible] Socialist Pattern of Society [illegible] University [illegible] scholarships [illegible] Oxford, Cambridge [illegible] university [illegible] 60% [illegible]

మరొక ముఖ్యమైనవిషయము మనరాష్ట్రములో Physical education ను develop చేయవలసివున్నది. మన రాష్ట్రములో [illegible] దానికి మంచి building లేదు కాబట్టి మంచి building కొరకు దానికి ఏర్పాటు చేయవలసివున్నది. మన ఆంధ్రదేశములో N.C.C. యొక్క A.C.C. బాగా పనిచేయుచున్నదని చెప్పుటకు నేను చాలా గర్విస్తున్నాను. మొన్ననే జరిగిన ఢిల్లీ Competition లో ఆంధ్ర N. C. C. కు first prize రావడము చాలా గర్వ

[illegible] A. C. C., N. C. C. [illegible] sports [illegible] అభివృద్ధి [illegible] sports development [illegible] Sports Council [illegible] foot ball [illegible] foot ball [illegible] All India [illegible] sports [illegible] Amritsir Pattern [illegible] Coaching Scheme [illegible] compulsory training [illegible] athletics [illegible] coaching scheme [illegible] academics [illegible]

*శ్రీ [illegible] : అధ్యక్షా, [illegible] 14 [illegible]

[illegible]

[illegible] multi-purpose officer [illegible] 1100 [illegible] 1400 [illegible] 1700 [illegible]

[illegible] మంత్రిగారు [illegible] కలుగజేసినారని చెప్పినందుకు [illegible] ఆర్థిక పరిస్థితులలో [illegible] కష్టంగా వుంటుంది. [illegible] జీతాలు సరిగా యివ్వడం లేదు. ఉపాధ్యాయులకు [illegible] ఉత్సాహం లేదు.

వారిలో [illegible] నిరుద్యోగం [illegible] ఉపాధ్యాయులు [illegible] చాలా కష్టంగా వున్నారని ప్రభుత్వానికి కూడా తెలుసును. అయితే ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులు కూడా [illegible] ఆలోచించాలి. అందుచేత ప్రభుత్వం ద్వారా [illegible] చాలా కష్టంగా వుంటుంది. [illegible] అంటే వారి పరిస్థితులను బాగుచేయాలి. విద్యార్థులకు [illegible] ఉపాధ్యాయులు [illegible] వుంది. [illegible] గ్రంథము, విద్యార్థి గ్రంథము, విద్యా [illegible] గ్రంథం [illegible] లేదు. [illegible] చాలా కష్టముగా వున్నది. [illegible] మంచి గ్రంథాలు తక్కువగా [illegible] ప్రభుత్వము వారు [illegible] విషయం. విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణ, మంచి ప్రవర్తన తగ్గిపోతున్నది. దేశంలో నానా చోట్ల విద్యార్థులు చిన్న చిన్న విషయాలను గురించి సమ్మెలు చేస్తున్నారు. ఒక విద్యార్థిని detain చేస్తే పెద్ద సమ్మె చేస్తున్నారు. దానికి అనేక కారణాలు వుంటాయి. ఉపాధ్యాయులు కూడా కొంత కారణమని చెప్పవచ్చు. ఎందుకంటే ఉపాధ్యాయులలో నిరుత్సాహం వుంది. వారికి జీతాలు సరిగా లేనందున నిరుత్సాహముతో [illegible] లేదు. [illegible] విద్యార్థులను [illegible] ఇది చాలా [illegible]. దేశ భవిష్యత్తు విద్యార్థులపైన ఆధారపడి వుంటుంది. విద్యార్థులకు క్రమశిక్షణ, మంచి ప్రవర్తన వుండాలి. దేశం ఆర్థికంగా, [illegible] అభివృద్ధి కావాలంటే క్రమశిక్షణ చాలా ముఖ్యము. అది విద్యార్థులలో లేనట్లయితే మన జాతి నాశనం అయిపోతుంది. ప్రజాస్వామ్యం [illegible] అపాయం వస్తుంది. అందుచేత విద్యార్థుల క్రమశిక్షణ పెంపొందించుకోవడానికి చాల ప్రయత్నం చేయాలి.

విశ్వవిద్యాలయంలోని విద్య గురించి మా మిత్రులు శ్రీ [illegible] చెప్పారు. శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ [illegible] క్రింద ఏర్పాటు చేశారు. అది వెనుకబడిన ప్రాంతంలో ఏర్పాటయిన యూనివర్సిటీ. అయితే దానికి ముఖ్యమైన గ్రంథాలు [illegible] అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం వుంటుంది. తిరుపతి వెంకటేశ్వరస్వామి ఎంతో సహాయము చేస్తున్నారు. అది చాలదు. ప్రభుత్వంకూడా ముఖ్యమైన గ్రంథాలు [illegible] దాని అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. ఈ దినం ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ [illegible] గవర్నమెంటు వారిచ్చిన ప్రోత్సాహమే కారణము. అట్లానే చిన్న చిన్న యూనివర్సిటీలు అభివృద్ధి [illegible] గ్రంథాలు [illegible]. తరువాత, [illegible] చాల అవసరము. మన దేశంలో [illegible] చాలా వెనుకబడివున్నాము. మనదేశం అభివృద్ధికావాలంటే

[illegible] ఇంజనీరింగు [illegible] ఏర్పాటు చేశారు. [illegible] ఏర్పాటు చేశారు. వాటి [illegible] అనంతపురం, విశాఖపట్టణం, [illegible] చేశారు. ఇందులో [illegible] welding electrician [illegible] సంస్థలు [illegible] "N. C. C." [illegible] విద్యార్థులలో [illegible] N. C. C. [illegible] ప్రతి [illegible] 1200 [illegible] ప్రతి [illegible] 400 మంది [illegible] ప్రభుత్వం [illegible]

*_Sri J. T. Fernandez :_ Madam Chairman, at the outset, I congratulate the Minister for Education for the progressive schemes he has proposed in this budget. The fact that there is an increase of over 2 crores in the proposed expenditure is proof of the progress that he desires to achieve. But I have an axe to grind. I have moved some cut motions to focus the attention on certain disabilities which the Anglo-Indian community is experiencing in respect of educational concessions. But before I come to that subject, important though it is, I have to draw your attention Madam and of the House to a recent incident of a suppression of religious instruction in the Baptist Mission School at Bhimilipatam and the Catholic Mission Schools at Vizianagaram, a violation of the fundamental rights guaranteed to us by the Constitution. The Anglo-Indian is a born Christian of long centuries of heritage and can claim the right to speak for Christians of all denominations in India. We are ten millions of them and we have a right to our freedom of propogation of faith and freedom of religious instruction. I am pleading for protective action purely on constitutional grounds. It is the sacred responsibility

of the State to respect and safeguard the rights and privileges of the minorities in the most precious matter of religion. Incidentally, by some ill-intentioned and indiscreet action by a petty officer, there has been an infringement into the rights of religious instruction in our schools. The facts of the case are, Madam, as follows. The Deputy Inspector of Schools, Vizianagaram Range, Sri D. Satyanarayana, by name walked into the Baptist Mission School, Bhimilipatnam on a Sunday which is a holiday, and finding the Sunday School going on, dismissed the school. He also sent word to the Catholic Mission Schools of Vizianagaram, not to conduct Cathechism classes in the school buildings at any time. The emphasis is on the words 'at any time.' Earlier, this official, who most probably is a non-gazetted officer, wrote to the Mission Schools under his letter dated 1-12-1958 as follows :

"This is to inform you definitely that the School building should not be utilised for sectarian and religious purposes. If you still persist in doing so, severe action will be proposed to be taken."

To this letter, the Baptist Mission School. Manageress, replied on 19-12-1958 that she was not using the school building for religious instruction during school hours. I may mention, Madam, that many of the Protestant Mission School buildings are used as prayer halls for the village, and by Catholics as a Church when the Priest visits the village. This is a practice from time immemorial. Cathechism classes are conducted and imparted to children on Sundays and out of school hours.

Mr. Satyanarayana, the Deputy Inspector of Schools issued another letter dated 22-12-1958 to the following effect : "The buildings of the recognised schools should not be used for religious teaching or sectarian purposes during or outside the school hours. Violation of this will result in withdrawl of recognition and aid." I emphasise that the prohibition is "during and outside school hours" and the penalty is "withdrawl of recognition and aid." What sanction this petty official had behind his high-handed action, I cannot understand. But I enumerate for your information, Madam, the several Articles of the Indian Constitution that he

violated under the Fundamental Rights of Freedom of Religion

Article 25 reads:

All persons are equally entitled to freedom of conscience, and the right to profess, practice and propogate religion.

Article 26 reads:

"Every religious denomination or any section thereof shall have the right to establish and maintain institutions for religious purposes.

This Article specifies "the right to manage its own affairs in matters of religion."

Article 30 emphasises that "all minorities shall have the right to establish and administer educational institutions of their course." It adds "the State shall not discriminate against any educational institution on the grounds that it is under the management of a minority, whether based on language or religion."

The most important, Madam, is Article 28 which clearly defines freedom in certain institutions. Article 28 says:

(1) No religious instruction shall be provided in any educational institution wholly maintained out of State funds.

(2) Nothing in clause (1) shall apply to an educational institution which is administered by the State but has been established under any endowment or trust which requires that religious instruction shall be imparted in such institution.

(3) No person attending any educational institution recognised by the State or receiving aid out of State funds shall be required to take part in any religious instruction that may be imparted in such institution or to attend any religious worship that may be conducted in such institution or in any premises attached thereto unless such person or, if such person is a minor his guardian has given his consent thereto.

Here, Madam, the children that are receiving religious instruction are doing so with the consent of their guardians. The institution is a private institution.

aided no doubt by the State. But recognition is not dependent on any condition. I therefore request, Madam, that the Hon. Minister for Education will be so good as to take early and serious note of this action and allay our fears. It is a constitutional matter and I feel that any tolerance of such an incident or to pass by unnoticed, will lead to further inroads into our rights and privileges. I have expended some of my valuable time, but it was a vital matter and I hope, Madam, you will give me some more time to speak on my cut motions.

The first, Madam, relates to educational grants to Anglo-Indians as provided for under Article 337 of the Indian Constitution and under several Articles under the Code of Regulations for Anglo-Indian School. I have touched on this matter in my speech on the Governor's Address on the 13th of August 1958. Recently, I have also written a detailed representation to the Minister for Education on the 25th of June. I have also reminded him and the Secretary for Education frequently, but up to date I have received no reply. It is said Justice delayed is Justice denied. So also aid delayed is aid denied. I would, at this juncture, bring to your notice that Article 337 of the Constitution will expire in 1960. I therefore request the Minister for Education to make a declaration to the effect that we will get our concessions. It may be argued, Madam, that there are no recognised Anglo-Indian Schools in Telangana. It is true possibly that when the Constitution came into force, there were no schools named as Anglo-Indian Schools. But there were always Anglo-Indian boys and girls attending schools where education is taught in English medium. I may remind you, as I have reminded the House before, that there are several institutions reputed in this city for instance, All Saints, Grammar School, St. Patrick School, Secunderabad, Convent and others which were there from several years for the education of European children. It is in these schools that our Anglo-Indian boys and girls are being educated. I have asked that concessions under Article 337 of the Constitution as specified in the Code of Regulations for Anglo-Indian Schools be given to our Anglo-Indian Children studying in these schools. I have recently taken statistics. There are over 500 of

them attending the schools which I have mentioned, but unfortunately most of them are free students or students on concession. These are the students who are entitled to the grants-in-aid which I referred to under Article 337.

There is also Indigent Grant and the Boarding Grant as well as the Grant for school fees and books for our poor children. There are quite a lot in our community. Though the Missionaries are very good to extend to them free education and give them good treatment, still they are hard put to. I therefore request the hon. Minister for Education to kindly make a provision in the 1959-60 budget for allowing the concession under Article 337 of the Constitution, and the Articles of the Anglo Indian Code.

The other matter about which I would like to prevail on the Government is to consider the extension of boarding grants which are allowed in Andhra to orphanages for distitute children, to Telangana also. The grants are made under Chapter II, Article 17 of the Andhra Pradesh Code of 1957. These grants are not being extended to orphanages in Telangana. I do not exactly know the reason. But I am told that there is some hitch. The provision was not made in the Second Five Year Plan for Telangana. This is something which I would request the Telangana Regional Committee to kindly take notice of. After all, the criterion of poverty is common to Andhra and to Telangana, and I should think that the orphans of Telangana should also be provided for. If necessary, some sort of supplementary grant may be considered.

One more point, Madam, and I have done. That is the question of Harijans. I have a cut motion here to criticise Government for discrimination in respect of extending the concessions given to Hindu Harijans to the Harijans converted to Christianity also. The Government policy appears to be laudable. But on paper alone! In practice, I find that under the Rule that only the first and second generation converts to Christianity should be allowed the concession, 90 per cent of our applicants for scholarships are excluded. I have not the details with me, but I have an example. In the St. Francis Convent, Secunderabad, there are

over 100 Harijan-Christian children. There are known as 'Arya Malas' of third, fourth and fifth generations and therefore they are not getting the scholarships. This is a discrimination which can be easily done away with. We have a very good example of the Madras Government which, after a serious consideration, two years ago withdrew every kind of discrimination between the Harijans converted to Christianity and the Hindu Harijans. I appeal to the hon. Minister for Education and the hon Chief Minister to kindly look into this and extend the privileges to the Harijan-Christians.

In this context, I would mention, Madam, that it has come to my notice about a month ago that a proposal has been made by the Director, Social Welfare, to give scholarships to third and fourth generation Christians from a saving of Rs 1½ lakhs which now exists with him and which will lapse by the end of this financial year. There are just two weeks left, but still if Government has well intention, I am sure an order could be passed allowing the Social Welfare Director to extend the grants to the Christian-Harijans.

Thank you, Madam.

*శ్రీ జి. రామదాసు (పెద్దపల్లి) [illegible]

[illegible]

లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నాం. ఆ విధంగా [illegible] (ఏ పేరుతో పిలిచినప్పటికి) నెలకొల్పవలసిన అవసరం ఉందని కోరుతున్నాము. మా కాలములో స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్ష ప్యాసైనవారు 50 మందికూడా ఉండేవారు కారు. గ్రాడ్యుయేట్లు 10 మందికూడా ఉండేవారు కారు. కాని ఈనాడు చదువుకొన్నవారి సంఖ్య ఎక్కువగుచున్నది. వారందరకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఉద్యోగాలను చూపిస్తుందని ప్రశ్నిస్తున్నారు. కనుక నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలంటే వృత్తి విద్యలకు ఎక్కువ అవకాశాలను కలుగ చేయాలి. వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, వైద్యవిషయములలో విద్యార్థులను ప్రోత్సాహ మివ్వాలి. ముందు ప్రతి విద్యార్థికి సాహిత్య, చరిత్ర, సైన్సులలో కూడ ప్రవేశాన్ని కల్పించి, తదు పరి వారికి వృత్తి విద్యలలో ప్రత్యేక శిక్షణను ఇప్పించాలి. వృత్తివిద్యలను ప్రోత్సహిస్తేనే మనదేశం ముందుకుపోయి నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అవు తుంది. అందుచేత ప్రాథమికమైన మార్పును చేసి విద్యావిధానములో సిలబసు మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు మనం ఇంజనీరింగ్, అగ్రికల్చరల్, మెడికల్ కోర్సులలో విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇస్తున్నాము. అయితే వాటి కొరత ఇంకా కన్పిస్తున్నది. డాక్టర్ల కొరతవల్ల హాస్పిటల్సును ఎక్కువచేయుటం లేదని, హెల్త్ సెంటర్సును open చేయుటం కష్టంగా ఉంటున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియచేశారు. ఎక్కువచోట్ల చాలా ఖాళీలు ఉంటున్నాయని, సీట్స్ రిజర్వేషన్స్ వలె ముందుగా ఉంటున్నాయని పల్లెలలో [illegible] కాలేజీలలో సీట్లు దొరకకపోవటంవల్ల చాలామందికి అవకాశం కలుగటం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Medical demand పై జరిగిన చర్చలో ప్రతి సభ్యుడు తన నియోజక వర్గంలో డాక్టరు లేరని చెప్పారు. ప్రతి గ్రామానికి డాక్టరు ఉండటానికి చాలా కాలం పట్టవచ్చు. ఆ సమస్య త్వరగా పరిష్కారం కావటానికి ఎక్కువచోట్ల సీట్ల సంఖ్యను ఎక్కువ చేయాలి. దీనిగురించి మేము సిలెక్ట్ కమిటీలో కూడా వివరంగా తెలియచేశాము. చదువుకొని మంచి మార్కులతో పాసైనప్పటికి ఆ సీట్లు రావటానికి **interview** లో **select** అయితేగాని ప్రవేశం దొరకటం లేదు. కొందరు పెద్దమనుష్యులచేత **interview** చేయించిగాని **admit** చేసు కోవటం లేదు.

ఇంటర్వ్యూ పద్ధతిలో లోపాలు కొన్ని ఉంటున్నాయి. సెలక్షన్ కమిటీలో పెద్ద విద్యావేత్తలు నిపుణులు ఉండేవారు వాస్తవమే. అయితే వారెంత గొప్పవారైనప్పటికి 10 నిముషముల సమయంలో ఒక విద్యార్థి డాక్టర్ కోర్సు చదువగలడా లేక ఇంజనీరింగ్ కోర్సు చదువగలడా అని నిర్ణయించడం సులభ మైనది కాదు. అంతేకాకుండా యూనివర్సిటీ కమిటీల చేతిలో 100 మార్కులకు

సెలక్షన్ వారికే తిరుప్పుఇచ్చి, వారి discretion ప్రకారం మార్కులు వేయ వలెనన్నారు. ఒకవిద్యార్థి బహుళ ప్రయాసపడి సంవత్సరమంతా జాగ్రత్తగా చదువుకొని మంచిమార్కులు తెచ్చుకోగలిగినప్పటికి ఇంటర్వ్యూలో తక్కువ మార్కులు వచ్చినట్లయితే సీట్ దొరకకపోవచ్చు. ఇది చాలా దారుణమైన విషయము. ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో సీట్లు సంపాదించుకొనుటకుగాను మంత్రులచుట్టు, ఎం. ఎల్. ఏ. చుట్టు తిరగడం ఉన్నది. ఒక్క విద్యార్థి గంట్రి నాతో మాట్లాడుతూ, సెలెక్షన్ కమిటీని కలవడానికి ఆయన ఎన్నితంటాలు పడినాడో నాతో చెప్పాడు. శ్రీ జె. వి. నరసింగరావుగారి దగ్గరకు ఎట్లా వెళ్ళాలి? శ్రీ పట్టాభిరామారావుగారి దగ్గరకు ఎట్లా వెళ్లాలి? అనే దానినిగురించి ఒక గంటసేపు వివరించాడు. ఇన్ని ప్రయత్నములు చేసినతరువాత సర్వేశ్వరుడి ఇష్టము అన్నాడు. ఎవరికి దైవసమానులకుతప్ప మానవ మాత్రులకు అంతో, ఇంతో ఫేవరెటిజమ్ ఉంటుంది అనుకొంటాను. అందువల్ల యీ ఇంటర్వ్యూ సిస్టంను రద్దుచేయడం మంచిది. అయితే బొంబాయి, కలకత్తాలో ఉన్నది, పెద్ద విద్యావేత్తలు యీవిధంగా చేయమని సలహాఇచ్చారు అని చెప్పవచ్చు. ఒక వేళ ఇటువంటి కమిటీలను ఏర్పాటు చేసినప్పటికి వారిచేతులలో 100 మార్కులు పెట్టవద్దని కోరుతున్నాను. 20 లేక 25 మార్కులు మాత్రమే వారికియ్యాయ వలెనని చెబుతున్నాను. దీనినిగురించి మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెనని వారికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

Low standard ను గురించి కొందరుసభ్యులు చెప్పారు. తగినంతమంది ఉపాధ్యాయులు లేరు. ట్రైనింగ్ పొందిన ఉపాధ్యాయులుకూడా లేరు. ఇందు వల్లనే low standards ఉంటున్నవి. ఉపాధ్యాయుల కొరతను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయవలసిఉంది. అంతేకాకుండా విద్యార్థులకు Text Books జూన్, జూలై మాసములలో అందజేయాలి. సి. యు. సి. యొక్క Social Studies text book ఇంతవరకు అందలేదు. మా ఇంట్లో పిల్లవాళ్లు, చుట్టుప్రక్కల పిల్లవాళ్ళుకూడా కష్టపడుతున్నారు. పుస్తకములు వ్రాసుకొని, చదివి పాస్ కావాలంటే చాలా కష్టమైనవిషయం. ఇంతే కాకుండా text books ను వెంటవెంటనే మారుస్తున్నారు. 2, 3 సంవత్సరాలకే మార్చడం పరిపాటి అయినది. ఈ పుస్తకములలో ఏవైనా లోపములున్నవేమో ఒక కమిటీ పరిశీలించుచున్నదో లేదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మొత్తంమీద పిల్లలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి frequent changes ఉండ రాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయుల బదిలీవల్లకూడా విద్యార్థులకు కొంత ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఒక సబ్జెక్టుచెప్పే టీచరు బదులు ఇంకొక సబ్జెక్టుచెప్పే టీచరును వేయడం జరుగుతున్నది.

గవర్నమెంటు ప్రింటింగు ప్రెస్‌లో చాలా పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఎం. ఎల్. ఏస్. కు ఒక సర్క్యులరు కూడా జారీచేశారు. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. హాండిబెయిల్డ్ బుక్కును గవర్నమెంటు ప్రెస్‌వారు ప్రింటుచేశారు. దానిని గురించి టీచర్స్ యూనియన్‌వారు ఒక మెమోరాండంను ఇచ్చారు. ఆ పుస్తకమును చూచినట్లయితే ఒక్కొక్క పేజీలో 10, 20 తప్పుల వరకు దొరుకుతాయి. మద్రాసు రాష్ట్రములో యీ విధంగా చేస్తే హైకోర్టుకు వెళ్ళి రిట్ పిటిషన్ వేశారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా అటువంటి పరిస్థితులు వస్తాయేమోనని అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి పొరపాట్లు జరుగకుండా ఇకముందు అధికారులు శ్రద్ధ తీసుకొనునట్లు చూడవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. నా దగ్గర ఉండే పుస్తకాన్ని, టీచర్స్ యూనియన్ తరఫున వచ్చిన మెమోరాండంను మంత్రిగారికి ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. వాటిని పరిశీలనచేసి వెంటనే తగిన చర్య తీసుకోవాలి. ఇకముందు ఇటువంటి పొరపాట్లు లేకుండా చేయాలి.

టీచర్సు గురించి ఒక విషయం ఉన్నది. గ్రామాలలో వాలంటరీ టీచర్సు ఉన్నారు; 4 వ తరగతో, 5 వ తరగతో చదువుకున్నా మనకందరకు చదువు చెప్పినవాళ్ళే. ఇపుడు సింగిల్ టీచరు స్కూల్సును ప్రభుత్వంవారు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. మెట్రిక్యులేషన్ పాస్ అయిన వారిని ఉపాధ్యాయులుగా వేస్తున్నారు అయితే ఇదివరకు ఉన్న వాలంటరీ టీచర్సు, మెట్రిక్యులేషన్‌కు సరిపడిన సారస్వత పరిషత్ పరీక్ష ఇస్తే వారిని సింగిల్ టీచరు స్కూల్సులో ఉపాధ్యాయులుగా నియమించగోరుతాను. ఈ ఉపాధ్యాయులు కూడా హిస్టరీ, జాగ్రఫీ మొదలైనవి చెప్పగలరు. వారిని ఎబ్సార్బ్ చేయాలి. లేదా ఇంతవరకు వాళ్ళు చేసిన సర్వీసుకు ప్రపోర్షనేట్‌గా పెన్షన్ ఇచ్చినట్లయితే ఆ సమస్య పరిష్కరింపబడుతుంది. వాళ్ళందరు దీనిని గురించి రిప్రజెంట్ చేస్తున్నారు కాబట్టి వారి విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకొనవలెనని మనవిచేస్తూ నాకీ అవకాశ మిచ్చినందులకు తమకు కృతజ్ఞత తెలియజేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Anthony Reddi (Anantapur) : Madam Chairman; our educational progress, after Independence; I am sure any Government will be proud of. Our Secondary Schools for the last ten to twelve years have increased eight-fold. That means about 80 percent of the High Schools that are existing in Andhra have risen up after 1946. In Telangana also after the formation of Andhra Pradesh, the number of high schools has been more than double. Coming to the number of

elementary schools that have increased, I do not think I can give proper figures, but the progress has been tremendous as our hon. Minister's statement shows. But, for the last ten years knowing the needs of the Country, we have been progressing numerically. The number of institutions at all stages has increased. But along with the numerical increase, we are not able to cope up with the increasing quality of our education No doubt, the Government is not completely ignoring the fact that our standards are falling down and that every effort should be made in order to improve our standards. Unless we hereafter atleast concentrate on improving our educational standards, the results of our educational progress will not be much. Therefore it is high time that along with our numerical improvement we should also try to improve the quality of our education.

There are three or four things we should concentrate upon if we want to improve the quality of education. First and foremost is that there should be a change in our curriculam. We are still to a great extent following the curricula that has been adopted by the British. The British developed our educational system in those days in order to manufacture as it were clerks to various departments; only in extra-ordinary cases a few officers also. Then, we were not independent. Now, we are a free Nation and we are having a Democratic Republic. So, the needs of our Country are different from the needs or from the views of the British. We must educate hereafter the free citizens in India. Therefore, we must change our curricula in order to suit the new aims. In this respect, I know the Government, at All-India level as well as State Level, has been doing some thing. But I suggest to the hon. Minister that he should do much more than what is being done.

Our schools are still ill-equipped. There are a number of elementary schools without proper equipment. There are a number of high schools which do not have any scientific equipment. So. we must try to improve our equipment if our education should be more useful.

Another thing which is urgently needed is research in our teaching methods. Still, after ten years of independence we are adopting the methods which have

been imported from foreign countries. If I remember right, nowhere in India, except probably in Delhi, is there any research section attached to any State Education Department. The methods of teaching which we are adopting are suited to English and American culture. But our culture, our environment and our languages are completely different from those of the English. The English language consists of only 26 alphabets while our Indian languages, at least to speak of Telugu if we take all the computations of the letters it will be more than 800. But, still we are following the same methods in teaching Telugu as we teach English. That is why, in elementary schools after five years of primary education most of our pupils are not able to spell the Telugu syllables 'sha' or 'sa' and so on. It is here we require lot of research. So also for other subjects we require a lot of research. The education department and the teaching profession have a lot of talent. If they are properly used, and if they do a lot of research, I am sure they will be able to improve our teaching methods. Therefore, I would suggest to the Minister for Education that he should have at least one research section attached to the Training College at Rajahmundry, to the Training College at Kurnool, to the Training College at Warangal and to the women's Training College at Guntur. After all if we allot for this research work about Rs. 10,000 to 15,000 to each college, I am sure much useful work can be done and our teaching methods in due course will be much better.

And the most important thing which is absolutely necessary, if we want to raise the quality of our education, is the teaching profession itself. Sir, if we just take statistics the best of our young men take to medical or engineering profession, the next best enter either agriculture or veterinary service, and the few who are economically backward and who are really intelligent, compete and enter Government service; and only the remainder, i. e. those who are not able to get any other jobs take to this teaching profession. That means, the worst, qualified of our young men are coming to this profession. What are the reasons and why is the teaching profession not really attractive? I analyse, and I feel, Sir, that there are two things. One is economical; the teaching profession is not attractive econo-

mically, and socially it is losing its respect. Unless the teaching profession is made attractive financially, I am sure our educational standards are not going to improve. No doubt, the Pay Committee has done a lot for the improvement of the teaching profession; they have unified the scales of pay of teachers having the same qualifications and doing the same work. For instance, hitherto a second grade teacher working in an aided school was getting Rs. 37/-, one working in a district board school was getting Rs. 40/- and one in a high school Rs 45/-. Now, all these get Rs. 45/-. And L. Ts. used to get Rs. 75/-, if the yare in District Board service and Rs. 85/- in Government service. I am happy and I congratulate the Government for unifying the scales of pay of teachers. Unification no doubt is praise-worthy, but still the starting pay of the teacher is not attractive. For instance, a higher grade teacher is treated as it were, on a par with a police constable; a secondary grade teacher who gets two years training after S.S.L.C. starts on Rs. 45/-; and the same man, if he joined some clerical service, would have got Rs 50/- according to the Pay Committee Report, 5 rupees more for not getting two years of training. So also with regard to Graduates. A Graduate in the category of U D.C. gets Rs. 90, and a Graduate teacher after undergoing one year's training will start only at Rs. 90. Therefore, Sir, knowing our young men as they are, they will not go to the teaching profession unless they are forced to do it.

Recently, Sir, I had an occasion to take some figures, in the four training colleges, about the pupil-teachers who are studying there. About 60 percent of the pupil teachers represented in a statement to me, that they entered this profession because they were age-barred for Government service or because they could not get any other job. Only 5 to 10 per cent were really attracted to the teaching profession. We have got really excellent people, but they are but a fraction. Therefore, I appeal to the hon. Minister for Education to do something more than what has been done by the Pay Committee, by giving them a much better start. Secondly, to make it still more attractive, I would suggest, in addition to the provident fund scheme the Government should start some sort of insurance scheme as well as pension

scheme as it is being done in Madras, and also, to make the teaching profession more attractive, give certain special facilities to the children of teachers. Their children should be given complete free education up to S.S L.C. and with regard to admissions to professional colleges too they may be given some special privileges. If all these types of privileges or facilities are created for the teaching profession, I am sure that better type of people will enter the teaching profession and our educational standards also will automatically improve.

Sir, in the teaching profession the Government has given a special pay of Rs. 5/- to some teachers, but it is not being given to all the teachers under all managements. And unfortunately the Junior Inspector of Schools and the Demonstrator who do not come under any category of teachers are denied this Rs. 5/-. Therefore, I request the hon. Minister for Education to consider this and pay this amount of Rs. 5/- to all retrospectively.

Sir, I have also to congratulate the Andhra Pradesh Government as it was the first in the whole of India to have extended the educational facilities to the Harijan Christians, that are enjoyed by their Harijan brothern. The same privilege has been extended in Telangana last year, but unfortunately in implementing this facility some mysterious rule has been introduced restricting that facility to two generations, and the heads of educational institutions are not able to find out whether a particular convert is of the first generation or second generation or third generation; they are unable to do anything. In view of all these difficulties, the Madras Government in April 1957 has issued a G O. stating that educational institutions need not insist on the production of a certificate of conversion and if they are satisfied that a particular individual is a Harijan Christian they should give him full educational concessions. I am sure our hon. Education Minister will certainly take note of this suggestion and adopt it during the next academic year.

Another thing which may not be quite proper, but, I think, which I should mention here itself, is this. The Social Welfare Department has allotted to Harijan Christians only 5 per cent of the allotment given to the backward classes. There are nearly 16 lakhs of Harijan

Christians in this State, and if only 5 percent is given to them, I am sure, Sir, about 90 percent of them will be deprived of it. As the hon. Minister knows and as our hon. Speaker himself knows, these Harijan Christians though they have been Christians for a number of generations, are still socially untouchables; they are living in the Harijan cheris and they are economically backward Therefore, Sir, to deny them these facilities for which they have a right economically and socially, is nothing but discrimination on grounds of religion. Therefore, Sir, in view of these difficulties of the poor Harijan Christians, the hon. Minister for Education, I am sure, will be more liberal and see that social justice is done to these poor Harijans.

In conclusion, Sir, to raise our educational standards we must improve the lot of teachers, we must have research sections attached to at least most of the training colleges in the State in order that they may find out better methods of teaching, and we have to see that the curricula is changed and made more broad-based in line with our Indian culture. If these things are done, I am sure, our State will be better and our democracy will be a greater success and in due course we will be taking our proper place in the world. May God bless us, Sir. Thank you.

(Mr. Speaker in the Chair)

*శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (గజపతినగరం-రిజర్వుడు): అధ్యక్షా! ఈనాడు మనము విద్యాభివృద్ధిని గురించి చర్చిస్తున్నాము. గ్రామప్రాంతాల్లో పాఠశాలలు చాలా తక్కువగా నున్నవి. మా విశాఖపట్నంజిల్లా మొదటినుంచి విద్యాభివృద్ధిలో చాలా వెనుక పడిన ప్రాంతము. మాజిల్లాలో ప్రభుత్వంవారు హరిజన బాలబాలికల బోర్డింగులు స్థాపించారు. దానిలో 150 మంది విద్యార్థులున్నారు. జిల్లా మొత్తంమీదచూస్తే షుమారు రెండువందలమంది విద్యార్థులకంటె ఎక్కువ కనపడుటలేదు. గత సంవత్సరము హరిజన బాలికల బోర్డింగు విజయనగరంలో స్థాపించాము. విజయనగరం తాలూకా కానంతా వెతికితే ముగ్గురు హరిజన బాలికలే కనపడినారు. మిగిలిన వారిని శ్రీకాకుళం నుంచి తెచ్చుకోవడమైనది. విజయనగరం తాలూకాలో షుమారు 200 గ్రామాలున్నవి. అన్ని స్కూల్సు వెతికితే ముగ్గురు మాత్రమే దొరికినారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ బోర్డింగులో చూస్తే అనకాపల్లిలో 30 మంది, విశాఖపట్టణంలో 40 మంది విద్యార్థులు (Boys & Girls) వున్నారు.

శ్రీ ఎస్. వి. పి. పట్టాభిరామారావు . ఇది Education demand హరిజన హాస్టల్సు విషయం social welfare క్రిందవస్తుంది.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ : హరిజన బాలబాలికల విద్యాభివృద్ధెట్లావుందో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 500 జనాభా గల గ్రామంలో ఒక స్కూలు వుండాలి. కాని విజయనగరం తాలూకాలోని గ్రామాలను చూస్తే ఆవిధంగా స్కూల్సులేవు. గ్రామప్రాంతాల్లో స్కూల్సు కనపడవు. నూటికి 5 లేక 6 మాత్రమే వున్నవి విశాఖపట్నం జిల్లాలోని శృంగవరపుకోట, భీమునిపట్నం, విజయనగరం తాలూకాలలో అనేక గ్రామాలలో స్కూల్సు కనపడుట లేదు. తరతరాలుగా ఆజిల్లాలోనివారు విద్యాభివృద్ధిలో వెనుకపడివున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఆజిల్లా అధికారులనుంచి రిపోర్టు తెప్పించి, స్కూల్సులేని ప్రాంతాలలో స్కూల్సు ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రిగార్కి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

ఇవాళ పేపర్సులో చూశాను. మద్రాసు ప్రభుత్వంలో 300 జనాభా గల ప్రతిగ్రామంలో స్కూలు ఏర్పాటు చేస్తామనివుంది. మన ప్రభుత్వము కూడా 200 లేక 300 జనాభా గల ప్రాంతంలో స్కూలు ఏర్పాటుచేసి అన్ని జాతుల వారికి విద్య నేర్పుతారని ఆశిస్తున్నాను.

Scholarships విషయంలో చాలా మంది విద్యార్థులకు సకాలంలో ఇవ్వబడుటలేదు. విజయనగరం, భీమునిపట్నం, గజపతి నగరం ప్రాంతాలలో High schools లో చదువుకునే వెనుకపడిన వర్గాల వారికిచ్చే Scholarships అందుటలేదని నావద్దకు complaints వచ్చినవి. జిల్లా అధికారుల నడిగితే Government కు వ్రాశాము, సమాధానము లేదంటున్నారు. వెనుక పడిన తరగతులవారిని, హరిజనులను విద్యలో ముందుకు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తోంటే, అక్కడ Education అధికారులు మాత్రంచాలా వెనక్కు త్రొక్కుతున్నారు. ఎటువంటి అలస్యం కాకుండా ఎక్కువ చురుకుగా పని జరుగునట్లు అధికారులకు ఆజ్ఞలు పంపాలని కోరుతున్నాను.

ప్రతి గ్రామంలోను స్కూలు ఉపాధ్యాయులకు ఒక గుణపాఠం చెప్పాలి. అంటరానితనం తొలగించలేకపోతున్నారు. దీని నిర్మూలనకు మన దేశనాయకులు ఎంతో చెబుతూ వస్తున్నారు. కాని శాసనసభ్యులుకూడా వారి వారి స్థానిక పరిస్థితులబట్టి చూస్తున్నారేకాని, ఈ అంటరానితన నిర్మూలనకు తగినంత ప్రయత్నము చేయుటలేదు. ప్రతి నియోజకవర్గములోని శాసన సభ్యులు అంటరాని తనము నిర్మూలించుటకు కంకణము కట్టుకొనవలెననియు, ప్రతి గ్రామంలో ప్రతి ఉపాధ్యాయునికి ఆజ్ఞలుపంపి పూర్తిగా ఈ అంటరానితనమును రూపుమాపవలెననియు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాను.

స్కూలు మాస్టర్ల జీతముల గురించి పదేపదే సమస్యలు వస్తున్నవి. వారికిచ్చే జీతములు చాలుటలేదు. అందువలన విద్యాభివృద్ధికి ఎక్కువ కృషి చేయలేకపోతున్నారు. ప్రోనోట్సు, దస్తావేజులు వ్రాసుకొని జీవిస్తున్నారు. వారికివచ్చే జీతాలు చాలక ప్రైవేటు వృత్తులు చేసుకొంటున్నారు. వారికి తగిన జీతములివ్వనిదే విద్యాభివృద్ధి జరుగదు. వారికి తిండికి, బట్టకు కొరత లేకుండా ఇస్తే, విద్యాభివృద్ధి జరిగి దేశంలో నిరుద్యోగసమస్యపోయి ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కబడుతుంది. టీచర్లకు తగిన జీతములిస్తే 24 గంటలు కృషిచేసి బాలబాలికలను విద్యావంతులనుచేసి తీసుకువస్తారు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు బాగా ఆలోచించి తగినచర్య తీసికొని ఈ కార్యక్రమము సక్రమంగా జరుగునట్లు కృషి చేస్తారని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ కె. కోటిరెడ్డి (లక్కిరెడ్డిపల్లి): అధ్యక్షా! విద్యాశాఖ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ Demand ను బలపరుస్తున్నాను. విద్యాభివృద్ధి విషయంలో ఇంతవరకు జరిగిన కృషిని కొనియాడుతున్నాను. విద్యకు ఎంత మొత్తము ఖర్చుపెట్టినను తనివితీరదు. ముఖ్యముగా ప్రాథమిక విద్య మన దేశములో ఇంకా సరియైన స్థితిలో లేదని చెప్పవచ్చును.

ప్రాథమిక విద్య గ్రామాలలో వ్యాపిస్తున్నది. అందుకు ఎలాంటి సందేహము లేదు. ఏకారణంవల్లనోగాని పల్లెటూళ్ళల్లో అనేక schools లో విద్య బాగా జరగడంలేదు. Inspection staff చాలా కొద్దిగా ఉన్న దనుకుంటాను. ఈ Inspection staff కు అకస్మాత్తుగా వెళ్ళి స్కూళ్ళను తనిఖీ చేసే అలవాటు బొత్తిగా లేకుండా ఉన్నది. ముందుగానే ఫలానా దినమున ఫలాన school కు వస్తానని notice యివ్వడంతో ఆ దినమున teacher లు హాజరుకావడం, పిల్లలను కొంతమందిని చేర్చుకోవడం సులభంగా జరుగుతున్నది. మన విద్యామంత్రిగారు ఆశించినట్లు ఇకముందు పంచాయితీ సమితులకే ఈ management యివ్వడంవల్ల కొంతవరకు చదువు వచ్చేదానికి అనుకూలంగా ఉంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ మధ్యకాలంలో స్కూళ్ళల్లో inspection బాగా జరిగేటట్లు చూడవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తొందరగానే 4,5 సంవత్సరాలలోనే మన దేశంలో అందరకు చదువు నేర్పించేటటువంటి లక్ష్యాన్ని మనం సాధించవలసి ఉన్నది. ప్రపంచంలోని ఏ నాగరిక దేశంలోను విద్య రానివాళ్ళు లేరు. మన భారతదేశంలోకూడ ఆ కొరతను త్వరలోనే నివారించ వలసి ఉన్నది. మన Constitution లో కూడ అదే విధంగా ఉన్నది. కాని యిప్పటి మన ఆర్థికపరిస్థితులలో 4,5 సంవత్సరాలలోపల ఈ కార్యాన్ని ఎంతవరకు సాధించగలమో నేను చెప్పజాలను. ఆ విషయంగురించి ఒక సూచన చేయుచున్నాను. విద్యా మంత్రిగారు దానిని పరిశీలించి ఉపయోగకరముగా

తోచినట్లయితే ప్రవేశ పెట్టిన యెడల ఆర్థికంగా కూడ కొంతవరకు బాగానే ఉంటుంది. ఇప్పుడు గ్రామాలలో teachers 4 గంటలో, 5 గంటలో చదువు చెప్పుతున్నారు అనేక స్కూళ్ళలో ఒకరిద్దరు teacher లు మాత్రమే ఉంటు న్నారు అటువంటి సందర్భంలో ఒక teacher రెండు క్లాసులు తీసుకోవలసి వస్తుంది. Single teacher ఉండేచోట్ల ఆ ఒక్క టీచరే 4,5 క్లాసులు తీసుకో వలసివస్తుంది. దానివల్ల ఒక్కొక్క పిల్లవానికి teacher యిచ్చేకాలం చాలా తగ్గిపోతున్నది. స్కూళ్ళలో 4,5 గంటలు పిల్లవాళ్ళను పెట్టేబదులు అర్ధకాలం మాత్రమే School లో పెట్టి teachers two shifts గా పని చేసిన యెడల మన ఆర్థికస్థితికి సగానికి సగం మేలు కలుగుతుంది. School building లో 10 మందికి చెప్పే చోటులో 20 మందికి చెప్పవచ్చు. ఇంతేకాదు మన దేశంలో అనేకమంది బీదవారు ఉన్నారు బీదకుటుంబంలో ఉండేటువంటి వారికి వారి పిల్లలు సహాయపడితేనేగాని జీవనం గడవదు middle class కుటుంబాలలోకూడ చిన్న పిల్లలు ఎంతో ఉపయోగపడతారు అట్టి సందర్భంలో మనం compulsory elementary వారికి education ప్రవేశ పెట్టినట్లయితే బీదవారికి చాల కష్టం కలుగుతుంది. కొంతవరకైన ఆపిల్లల యొక్క సహాయం వారికి ఉండి తీరవలసిందే. గ్రామాలలో అర్ధ దినం అయినా పిల్లలు crafts లో గాని, సేద్యంలోగాని, యితర విషయాలలో గాని పెద్దవారికి సహాయపడినట్లయితే బాల్యంనుంచీకూడ ఆయా వృత్తులు వారుకూడ నేర్చుకునేదానికి సాధ్యం అవుతుంది. చదువు అనేది జ్ఞానం కొరకు కాదు, ఉద్యోగం చేయడానికి చదువుతున్నామనే అభిప్రాయం ప్రజలలో ఉన్నది. దానివల్ల చాల అనర్థాలు ఉన్నాయి. మనం ఎంత కష్టపడినప్పటికి చదువుకొన్న వాళ్ళందరికి ఉద్యోగాలు యివ్వలేకుండా ఉన్నాం. మొట్ట మొదటనుంచీకూడ చదువు జ్ఞానం కొరకే ఉన్నది. ఉద్యోగంకొరకు కాదు. అని ఆ పిల్లవాళ్ళకు నేర్పించవలసి ఉన్నది. పిల్లవాళ్ళుకూడ తల్లిదండ్రులకు సహాయం చేయడం, వారి వృత్తులలో బాల్యంనుంచి ప్రవేశించి పనిచేయడంవలన కొంతవరకు ఆర్థికంగా తల్లిదండ్రులకు సహాయపడగలుగుతారు. Single teachers ఉన్నచోట్లకూడ double shifts ఏర్పాటు చేసినట్లయితే effective గా చదువు చెప్పడానికి వీలు ఉంటుంది. 4, 5 గంటలు పిల్లలను స్కూళ్ళల్లో వేస్తే చదువు హెచ్చు వస్తుందా ? నాకేమి నమ్మకం లేదు. చిన్నపిల్లలపుడు 2 గంటలు చెప్పినప్పటికి సరైనటువంటి బోధకులు ఉంటే 5, 6 గంటలలో చెప్పే చదువును 2 గంటలలోనే వారికి నేర్పించవచ్చు. గ్రామాలలో కొన్ని కార ణాలవల్ల ముందుగానే మా పిల్లలను విడిచిపెట్టేశారే అనుకుంటారు. పేద వాళ్ళే కాకుండా పెద్ద రైతులుకూడ వాళ్ళు పనులు చేసుకొనేదానికి పిల్లలు అడ్డం వస్తారని school లో ఉంటేనే బాగుంటుందని వారి అభిప్రాయం.

Third five year plan పూర్తి అయ్యేలోపల దేశంలో ప్రతి ఒక్కరికి చదువు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉన్నప్పుడు మన ఆర్థిక పరిస్థితిలో అలా చేయుటకు సాధ్యం కానప్పుడు ఈ system వలన సగంలోసగం మనయొక్క ఖర్చును తగ్గించుకోవచ్చు. ఇది మన విద్యామంత్రిగారు ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Elementary school teachers మొదట్లో ఏదో చదువుకొని training అవుతారు. ఆపిమ్మట వారు ఏదైన చదివినట్లు నాఅనుభవంలో ఎక్కడ కనబడలేదు. Elementary school teachers కు Secondary school teachers కు ఎండకాలంలో refreshing courses పెట్టి వారిని తరిఫీదుచేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. అంతేకాకుండా Elementary school teachers కు కొన్ని పుస్తకాలుయిచ్చి వాటిని చదవమని వాటిల్లో పరీక్ష పెట్టి బాగా వ్రాసి ఉత్తీర్ణులైనవారికి ప్రమోషనో, వైజ్రీకోయిస్తే బాగుంటుంది. డాక్టర్సుకు, యితర ఉద్యోగస్థులకు, ముఖ్యంగా teachersకు ఎండాకాలంలో మంచి ప్రదేశంలో refreshing courses ఏర్పాటుచేస్తే వారికి బాగాఉంటుంది. Governmet కు కూడ బాగా ఉంటుందని నానమ్మకం.

ఆకారణం వలననే నేచెప్పుడూ అనుకుంటూంటాను—వేసవికాలమంతా యూనివర్శిటీ సెంటర్సులో ఈ కోర్సులు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది అని ఇప్పుడు హార్స్లీకొండలు అంటున్నారు. ఆ కొండలవద్ద ఒకటి, రెండు బిల్డింగులు కట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. వేసవికాలములో అక్కడ ఈ కోర్సులను బోధించవచ్చును.

Elementary School Teachers కు, Secondary-grade School Teachers కు తగినంత జీతాలు ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ప్రభుత్వ ఆర్థిక ఇబ్బంది వలన ఈ విధముగా జరుగుతున్నది. అయితే గ్రామాలలోని పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్సు, వారి భార్యలు అదనంగా కొంత ధనం సంపాదించుకునే అవకాశమున్నది. కుట్టుపని ఉన్నది. ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచర్ల భార్యలు గాని, కుటుంబములోని ఎవరైన యీ దర్జీపనిని నేర్చుకున్నట్లయితే దాని ద్వారా కొంత సంపాదించుకునే అవకాశ మున్నది. ఈ విషయాన్ని గురించికూడా మంత్రివర్యులు దీర్ఘంగా ఆలోచించి అందుకు తగు సదుపాయములు కలుగజేసినచో టీచర్సుయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి కొంతవరకు బాగుపడగలదు.

మరొక ముఖ్యవిషయం. సెకండరీ విద్యావిధానములో standards చాలా వరకు పడిపోయినాయని నేను నమ్ముతున్నాను. ఈ విషయంలోకూడా ప్రభుత్వం చాలా శ్రద్ధ వహించవలసివున్నది. ప్రభుత్వం చాలా grants

యిస్తున్నది. ఎంతో ఖర్చుపెడుతున్నది. Government grant యిచ్చే institution సరియైన విధముగా standards maintain చేయకుండునపుడు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా వారికి కొన్ని instructions యివ్వవలసివుంది ఈనాడు S. S. L. C. Public examinations లో అనేకమంది తప్పిపోతున్నారు. అందువలన ఎక్కడెక్కడ ఎంతమంది pass అవుతున్నారో గమనించి. failures ఎక్కువగా వున్నచోట grant నిలిపివేస్తామంటే వారు కొంతవరకు జాగ్రత్త పడడానికి అవకాశముంటుంది నాకు తెలుసు కడపలోని ఒక మునిసిపల్ స్కూలులోను, అనేకచోట్ల యితర స్కూల్సులోను ఎంతోమంది విద్యార్థులను పూరికే promote చేస్తున్నారు. వారు పైకి వెడుతుంటారు. S S. L. C. మాత్రం రెండు, మూడు సంవత్సరాలవరకు pass కాలేరు. ఈ విధానమువలన ఎంత wastage జరుగుతున్నదో గమనించవలసినదిగా కోరుతున్నాను ఆ యా institutions కు వార్నింగులు యివ్వవలెను.

Technical Education విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొంటున్నది. కడపలో ఒక పాలీ టెక్నిక్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌ను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ఎంతో కాలంనుండి కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరించినది. చాలా సంతోషం. ఇంకొక Agriculture College ఏర్పాటు చేయవలసి వుంటుందని వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు తెలిపినారు. మంత్రిగారు దాని విషయములో తగు శ్రద్ధ తీసుకొని Agriculture College ను కడపలో ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇక్కడ నీటివసతి బాగుగా నున్నది. ఎర్రభూములు, నల్లభూములు యితర వసతులు వున్నవి. Ceded Districts కు మధ్య భాగంగా వుంటుంది. కనుక యీ కాలేజిని కడపలో ఏర్పాటుచేస్తారని విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు అభినందనలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎల్లుండి ఉదయం 8-30 గంటలకు తిరిగి సమావేశ మవుదాము.

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Monday, the 16th March, 1959.

APPENDIX

**Education Minister's speech while moving the Demand No. XVII (Education) in the Andhra Pradesh Legislative Assembly on 14th March 1959.*

Mr. Speaker, Sir,

I rise to present the Budget demand under Education. A sum of Rs. 13,80,76,100 has been provided in the Budget Estimates for 1959-60 for Education as against Rs. 11,68,98,000 for 1958-59. The increase of over Rs. 2 crores is largely due to stepping up the rate of expenditure on plan schemes. The year 1958-59 has been a busy one for the department and a number of noteworthy events have taken place. The first of these is the passing of the Osmania University Act to replace the Revised Charter of the Osmania University and the Andhra University and Sri Venkateswara University (Andhra Pradesh Amendment) Acts which have introduced certain changes into statutes governing the three Universities so as to bring them into a pattern which is considered best for all the three Universities. There has been considerable progress in the expansion of primary and secondary education during the year. Efforts are being made to improve educational standards, without which a mere increase in the number of schools, pupils and teachers will be of little benefit to the community. The expansion of Technical Education is continuing at a rapid pace. In particular, I may mention that our Government are taking effective, measures to open an Engineering College at Warangal with an intake of 250 students and two Polytechnics at Nizamabad and Proddatur during the coming year 1959-60 as part of the centrally sponsored scheme to provide for the requirements of Technical manpower during the Third Five Year Plan.

Implementation of the Second Five Year Plan schemes is one of the principal functions of the Education Department. I am sure that hon'ble members will be keen to know our achievements in the Education Sector. Despite our best efforts, during the first two years of the Plan we could spend only Rs. 181 lakhs, owing to the problems posed by the States Reorganisation and various other difficulties, particularly those relating to Foreign Exchange, Land Acquisitions, con-

trolled Materials etc., to which I referred in my budget speech last year. But I am glad that the expenditure in the current year is expected to be as high as Rs. 248 lakhs which is about 37 per cent more than the total expenditure during the first two years. The outlay for the next year is much larger being Rs. 325 lakhs. Although the tempo of progress is now satisfactory, we propose to improve it much further. Every effort will be made to make up in the next two years the heavy shortfall in the first two years. I must, however, say that it would be difficult to avoid completely any short-fall in the total plan outlay of Rs. 1279 lakhs at the end of the Second Five Year Plan period. Consequently Government have been examining in consultation with the Planning Commission the question of revising the plan ceiling for Education suitably. But none of the important activities will suffer even so.

The Government of India have taken a firm policy decision to introduce universal free and compulsory education for children of the ages 6-11 years by the end of the Third Five Year Plan. The All India Council for Elementary Education at its second meeting at Delhi in October 1958 welcomed this decision and urged the State Governments to accept the target without any modifications. The Council further requested the Governments, both Central and State, to mobilise their own resources and the resources of local bodies, social welfare and educational institutions and the public and secure the fulfilment of this target. In pursuance of this far-reaching decision, the Government of India have drawn up a timetable to be followed by the Centre and the States in order that all preparations may be made in good time for starting the scheme at the beginning of the Third Five Year Plan. For our part, the Education Department in close consultation with the Ministry of Education is examining the problem of introducing compulsory primary education for children of the age group 6 years throughout our State in 1961-62 and extending it to the next higher age group year by year in order that by 1965-66 all children of the ages 6 to 11 years may be enrolled in classes I to V of primary schools. A realistic estimate of the cost of the scheme for our State comes to Rs. 27 crores, which is twice the entire cost of the education sector of the Second Plan. Obviously the State Government will not be able to find the resources without a

great deal of assistance from the Centre and we have informed the Government of India accordingly. After we hear from the Government of India, the Council of Ministers of our State will examine the whole question and take a policy decision.

Two Centrally sponsored schemes for Primary education have been introduced during the year. The first is for the relief of educated unemployment of which the Government of India will bear the entire cost for three years. 1140 teachers' posts were sanctioned for our State and reports indicate that this provision will be utilised almost fully this year itself. Next year we have applied for 1600 additional teachers' posts to be allotted besides a number of posts of inspecting officers, grants for putting up houses for women teachers in rural areas, etc. The amount provided in the budget for this scheme in 1959-60 is Rs. 24 lakhs. The second scheme is for encouragement of girls' education at the Elementary stage. The Government of India will meet 75% of the cost. In our State education is being made free for girls, attendance scholarships are being paid and women teachers are being trained un 'er this scheme. Next year's budget provision for the scheme amounts to Rs. 13.04 lakhs.

A word may be said here about the training of teachers. In the current year training facilities for non-graduate teachers have been expanded. In Andhra, eight elementary grade training sections for women were opened under the centrally sponsored Women's Education Scheme. In Telangana five new Government Secondary Grade Basic Training Schools (three for men and two for women), two elementary grade training sections for women and four evening training classes were opened. Next year's plan provides for opening one Basic Training School and six Secondary Grade Training sections (one with Urdu medium for Muslim Women) in Andhra and five more Basic Training Schools and four evening classes in Telangana. In Telangana 30% of the seats in the newly opened Training Schools are for new recruits and 70% are reserved for untrained teachers already in service. A sum of Rs. 6 lakhs is provided in next year's plan for payment of salaries to substitutes appointed in the place of teachers deputed for training. A careful estimation has been made of the number of teachers who will be required

during the Second and Third Five Year Plans to meet replacements, expansion of education in the Second Plan and introduction of universal primary education in the Third Plan. The result shows that the existing facilities and those to be provided next year will be enough to meet all requirements except under the scheme for universal primary education. For this seheme it will be necessary to open a large number of temporary training sections and run them for a period of three years in Andhra and five years in Telangana. The existing facilities will also be enough for training all the untrained teachers in Telangana, numbering more than 13,000, over a period of eight years.

The principal scheme for expansion of Primary Education under the Second Five Year Plan is to increase the enrolment of school going children by 46% in Telangana and by 15% in Andhra. To achieve the high target fixed for Telangana 864 additional teachers have to be appointed every year either in new or existing schools. The sub-committee on primary education of the Andhra Pradesh Regional Committee recommended that the shortfall in appointment of teachers and opening of new schools which occurred in the first two years should be made good this year. The Government accepted the recommendation and sanctioned the appointment of 1057 additional teachers in Telangana in the current year. This number together with those appointed by the Education Department previously and those appointed in schools managed by other departments will make up the target for the first three years of the Plan. Next year 864 additional teachers will be appointed in Telangana. In the Andhra region 773 additional teachers' posts have been sanctioned in the current year and provision is made for 880 posts in the next years' plan.

The education survey completed in March 1957 showed that there were 4464 school-less centres in the State excluding areas proposed to be served by peripatelic schools. New schools have since been opened in a large number of these centres. The Director of Public Instruction has been asked to give priority to opening schools in the remainder in order that there may be no school-less villages in the State by the end of the coming year.

The percentage of children of primary school age enrolled in schools varies widely in different parts of our State. Even in areas where it is high, attendance at schools is very irreigular and this is one of the main causes for the low standards obtaining in elementary schools Another reason is lack of supervision over the teachers and lack of interest shown by the parents. The problem of administering a vast number of scools in rural areas can only be tackled by giving the responsibility to the people themselves. It has therefore been decided as part of the programme of democratic decentralization that the newly formed Panchayat Samithis shall manage the elementary schools in their areas. This scheme has been brought into force already in Telangana and will be implemented in Andhra when legislation is passed. I hope that with the goodwill and enthusiasm of all concerned it will produce good results. In three ad-hoc Samithi Blocks a pilot scheme for universal primary education without compulsion is being tried during the year and the first results are very encouraging.

The changeover to basic education is being effected in three ways. Firstly, a proporation of the new schools opened every year is of the basic pattern. Secondly there is a programme for converting existing primary schools into basic year by year. Thirdly, as far as possible basic features are being introduced into all primary schools even before they are fully converted. The newly opened Teachers' Training Schools are all of the basic pattern.

The scheme of taking over Aided Elementary Schools under public management was implemented in Nellore district in 1957-58. It is being introduced in Visakhapatnam, Anantapur, West Godavari, Krishna and Chittoor districts during 1958-59. The Government propose to extend the scheme to the remaning districts of Andhra during 1959-60. Private managements which are unwilling to hand over their schools to the Government may be exempted provided that they run the schools efficiently. There is no ban on the opening of new schools by private managements even in districts where the scheme has been brought into force.

In my last budget speech I said that the Government proposed to increase the salaries of low paid teachers in both primary and secondary schools provi-

ded that the Central Government agreed to share the expenditure. We were able to persuade the Planning Commission as a special case to raise the ceiling of the Education plan in the current year by Rs. 40 6 lakhs in order to accommodate an ad-hoc increase of Rs. 5 p m. in teachers' salaries. This has been paid from July onwards. The implementation of the recommendations of the Pay Committee will give further relief to low paid teachers in our State.

The Government have decided on the advice of the Education Advisory Committee and the Board of Secondary Education to condense the present eight-year course of primary and lower secondary education into a seven-year course without any loss of content. The seven-year course will be followed by a four-year course of higher secondary education. All the other States in the Southern Zone are taking this step, the object of which is to limit the total period of schooling to eleven years instead of twelve. The transition will take seven years in our State and will begin in 1960-61, when Class II in primary schools will change to a new syllabus.

The Plan for secondary education consists mainly in increasing enrolment by opening new schools and new sections in existing schools, improving buildings and equipment and upgrading high schools into higher secondary and multipurpose schools. The achievement in opening new schools in the current year was as follows. In Andhra 81 new middle schools and 101 additional sections in middle schools, 28 new high schools and 76 additional sections in high schools were opened. In Telangana 87 new middle schools and 74 additional sections in middle schools, 60 new high schools and 85 additional sections in existing high schools were opened. Ten high schools in Andhra and two in Telangana were upgraded into Higher Secondary and Multipurpose schools during the year.

The need for improving standards in Secondary Schools is acutely felt, particularly in the Andhra region, where the percentage of passes in the S S.L.C. examination was 30% in March 1957 and 29% in March 1958. A committee to investigate the reasons for the low percentage of passes in the S.S.L.C. Examination and to suggest suitable measures for improvement was constituted under the Chairmanship of Dr. A. L.

Narayana, Retired Principal, M. R College, Vizianagaram. The other members were Sri P. Anthony Reddi, an hon'ble Member of this House and the late Sri G. Ranga Rao Naidu, M.L.C., whose sudden death recently has caused us deep regret. The committee's final report was presented last month and is under consideration.

The Government desire that the pace of upgrading of high schools into Higher Secondary and Multipurpose Schools should be greatly increased and also that high schools whose buildings and equipment are below standard should be improved. To help aided managements and local bodies to provide better school buildings, play grounds and equipment, Government grants upto 50% of the cost of the work have been made payable in advance in the case of plan schemes. It is hoped that many schools will take advantage of this liberalisation of the Rules.

In order to promote the study of Hindi in the State, a Hindi Education Officer was appointed in January 1958. He is a State touring officer attached to the office of the Director of Public Instruction. A number of schemes for the encouragement of Hindi are included in the plan. Hindi has been made a compulsory subject in the S. S L. C. Examination in March 1959 and the Andhra and Sri Venkateswara Universities have prescribed minimum marks to be obtained in Hindi for eligibility to University courses. The syllabus of Oriental High Schools has been revised in 1958-59 so as to enable students from these schools to take Mathematics and Science courses when they enter Colleges. To give some encouragement to students in Oriental High Schools it is proposed to institute scholarships at a cost of Rs. 2,000 with effect from the next Academic Year.

The Government have decided to nationalise text books in Primary and Secondary Schools and in order to carry out this policy, the Education Department has set up the Andhra Pradesh Text Book Press in the Mint Compound, Hyderabad. Letter Press printing machines and other machinery worth Rs. 7.26 lakhs were installed during the year and the press went into operation in January 1959. We have not yet been able to secure off-set printing machinery which is necessary in

order to undertake the full programme of nationalisation. However, the Government of India have recently been good enough to release Rs. 5.15 lakhs of Foreign Exchange for the import of three off-set machines and photo-litho equipment. The Andhra Pradesh Text Book Press is now being run as a Government commercial concern, but the intention is to place it under the management of an independent corporation.

The Telugu reader for Class V in Elementary Schools was nationalised in the beginning of the school year 1958-59. Nearly two lakhs of copies were printed at the Government Press, Kurnool and half a lakh of copies at the Government Press, Hyderabad. The Telugu reader for Class I will be nationalised in the next school year. It will consist of 52 pages and will have 95 pictures printed in three colours. Twelve and half lakhs of copies of Telugu Reader I and one and a half lakhs of copies of Telugu Reader V are now being printed at the Andhra Pradesh Text Book Press. The supplies will begin early in June 1959.

An ad-hoc committee under the Chairmanship of the Vice-Chancellor of Sri Venkateswara University has been appointed to select text books for Classes VI to XII in Telangana and classes VI to VIII in middle schools and Higher Elementary Schools in Andhra. The Government have prescribed the books chosen by the ad-hoc committee for use during 1959-60. Orders have already been issued so as to allow the publishers plenty of time to keep the books ready for distribution before the school year begins in June. The books prescribed this year for classes I to V will be continued unchanged next year except for Telugu Reader I which is being nationalised.

The following grants have been sanctioned to the Universities this year for development schemes:

Andhra University	Rs. 6 lakhs including Rs 1 lakh for Convocation Theatre.
Sri Venkateswara University.	,, 11 lakhs
Osmania University ... ...,	,, 10 lakhs

A special grant of Rs. 6 lakhs has also been made to the aided colleges of Osmania University for acquiring land, buildings, and equipment according to their needs. The Government have taken over the

management of the Nagarjuna College, Nalgonda and have ordered the taking over of the Arts and Science College, Adilabad in the current year. The programme of taking over the affiliated colleges in Telangana with the consent of the managements will be continued in future years. Two new Arts Colleges for Women were started this year at Kurnool and Waltair. The College at Kurnool is managed by the Government.

All the Arts and Science Colleges which conduct pass courses are now following the three-year degree course. The immediate effect of this change has been a severe fall in numbers for many of the colleges and they have represented that their financial position is precarious. This problem has been examined in consultation with the Government of India and the Vice-Chancellors of the Universities. The Government of India have framed a centrally sponsored scheme for assisting colleges which change over to the new pattern. The total cost of the scheme is estimated at Rs. 1 26 crores for our State. The Centre will bear 50% and the State and the managements 25% each. We are anxious to help the affiliated Colleges out of their difficulties and have appointed a Special Officer for implementation of the scheme. The release of grants by the Government of India is awaited. Eight affiliated colleges in the Osmania University area which were opened in 1956-57 and later are held not to come within the scope af this scheme. We have represented to the Government of India that these colleges are specially in need of assistance, being situated in a backward area, to which the Government of India have replied that their requirements may be considered for inclusion in the Third Five Year Plan. We have again urged the Government of India to take up the case of these colleges immediately.

The B. Ed. section attached to the M. R. College Vizianagaram has been converted into a full fledged Teachers' Training College. In next year's plan it is proposed to open a Government Training College for teachers at Hyderabad. When this scheme is implemented the supply of graduate teachers from our training colleges is expected to be just enough to meet the demanded.

The Andhra Training College of Physical Education at Vijayawada continued to work during the year.

The Government school of Physical Education at Hyderabad was upgraded to a college providing both certificate and diploma courses in Physical Education for men and women. The Government intend to apply to the Osmania University for affiliation of the diploma course. N. C. C. and A. C. C. activities which were expanded rapidly in previous years are being maintained at a high level. This year our contingent which attended the Republic Day celebrations at Delhi won the runners up trophy in the All India N. C. C. Championship and also won trophies for the best girls' contingent and the best girl cadet, junior division. The Andhra Pradesh Sports Council was formed during the year, with my colleague, the hon'ble Minister for Finance, as its chairman. Its objects are the development of sports and games in the State, the coordination of the activities of sports associations and the promotion and popularisation of sports in general. The Government have also set up a State Board of Physical Education and Recreation to advise them on all matters coming within the purview of Physical Education.

To promote the standard of Games and Sports among students, the Education Department, besides conducting tournaments for all the schools of the twin cities of Hyderabad and Secunderabad, has also spread its activities amongst the district and taluk schools by conducting tournaments at district headquarters and other suitable places in the districts. The All India school Games Federation was formed about four years ago. The former Hyderabad State was affiliated to that body. After the formation of Andhra Pradesh, we have continued to be a member of the Federation and have been participating in all the tournaments conducted by it. In the last week of December, 1958, a contingent of combined school teams in Football, Volleyball, Basketball, Kabadi and Athletics participated in the Fourth School Games National Championship at the National Stadium, New Delhi and our Football team won the National Championship by defeating West Bengal in the Finals. In Athletics our team won two medals.

It is very necessary that coaching in various games and sports should be started at least at the middle school stage so that the talents of promising boys and girls may be fully developed by the time they reach the Universities. The Department possess about

twelve coaches, who were trained in the Government of India's coaching camp. A scheme for coaching in various games and sports has been submitted by the Inspector of Games and Sports and is under the consideration of the Government. It is expected that the scheme, if sanctioned will produce better results in future.

The administrative staff of the Education Department was strengthened in Telangana by sanctioning a Regional Deputy Director's post at Warangal and two posts of Inspectresses of schools. All the District Educational Officers in Telangana have been given Personal Assistants and provided with jeeps. In Andhra the post of Inspectress of Schools, Guntur was newly sanctioned. Common gradation lists have been prepared for the staff of the department belonging to both regions of the State and the integration of the Service Rules is in progress.

After the formation of Andhra Pradesh, a separate Directorate for Technical Education was set up and a co-ordinated Five Year Development Plan for Technical Education was prepared with a total outlay of Rs. 373 lakhs. In 1956-57 a new Polytechnic was opened at Visakhapatnam and four Industrial Training Institutes were taken over from the Ministry of Labour. In 1957-58, five new institutions were established at the following places:

(1) Sri Venkateswara Polytechnic at Tirupathi
(2) Mining Institute at Gudur
(3) Mining Institute at Kothagudem
(4) Industrial Training Institute at Nellore
(5) Industrial Training Institute at Visakhapatnam.

A course in Tele-communications was started at the Government Polytechnic, Hyderabad. An additional 250 seats were provided at the Government Polytechnic, Hyderabad, Andhra Polytechnic, Kakinada, and Visakhapatnam Polytechnic which have been chosen by the Government of India for increased admissions. An apprenticeship programme for training skilled craftsmen in the Hindusthan Shipyard, Visakhapatnam, was also started with an intake of 120 students In 1958-59 the pre-professional course in Engineering has been started at the Engineering Colleges, Anantapur

and Kakinada and a Telecommunications course at the Engineering College, Kakinada. Mechanical and Electrical Engineering courses have been opened at the Polytechnic. Warangal. The Government have taken over the Mahbubnagar Polytechnic from private management and sanctioned proposals for its development. A privately managed Polotechnic has been opened by the Mullapudi Venkatarayudu Memorial Education Trust at Tanuku. The Government have sanctioned 808 additional seats in the Industrial Training Institutes of which 248 are in the newly opened Industrial Training Institute at Warangal. For the next year arrangements have been made to start a Centrally sponsored Engineering College with an intake of 250 students at Warangal, a University Engineering College at Tirupathi, two Centrally sponsored Polytecnnics at Nizamabad and Proddatur and another Polytechnic managed by Sri J. Rameswar Rao's Trust at Wanaparthi. In addition to this a special drive is being made for providing all the technical education institutions with equipment, good buildings and hostels. The building programme for the Kakinada and Anantapur Engineering Colleges has been practically completed. Estimates have been sanctioned for the buildings of other Polytechnics, Mining Institutes and Industrial Training Institutes at a total cost of nearly Rs. 89 lakhs and most of the works are in progress. The sites for the construction of these buildings are being acquired and nearly all of them have been taken possession of. In regard to the Engineering College at Warangal, the land acquisition proposals for a site of 250 acres have been finalised and the notifications published. More than Rs. 8 lakhs have been spent during the year on the acquisition of the sites for these institutions. Similarly, equipment worth Rs. 20 lakhs has been purchased and with the supply of the balance equipment for which orders have been placed, it may safely be stated that all the institutions will be well equipped. Sanction has been obtained from the Government of India for grant of loans to the extent of Rs. 29.9 lakhs for hostels for the Engineering Colleges and Polytechnics in the State. The estimates for these hostel buildings have been prepared

The Madras Public Libraries Act 1950 is in operation in the Andhra area. The library movement has become popular and with the co-operation of the

Local Library Authorities and the public, rapid progress is being made in the spread of Library Service both in towns and villages. All the District Central Libraries in the Andhra region are manned by Graduate Librarians trained in the Diploma course of Library Science. The Hyderabad Public Libraries Act 1955 came into force in Telangana on 5-4-1955. Local Library Authorities have been set up in all districts. The Government are ready to introduce legislation for the integration of the Public Libraries Acts now in force in the Andhra and the Telangana regions in the State. Efforts are being made to provide Library service in Telangana similar to that in Andhra. In 1957-58 District Central Libraries were opened in the district headquarters towns.

This year Rs. 11,000 has been sanctioned for deputing nine candidates for training in the Diploma course in Library Science and Rs. 1.48 lakhs is being spent on opening 27 branch libraries at the rate of three libraries in each district where there is poor library service An additional building for the State Central Library has been sanctioned at a cost of Rs. 1.80 lakhs and work has started.

The Directar of Archaeology, Andhra Pradesh, is responsible for the preservation of ancient monument in the State which are notified under the Acts in force but are not classified as being of National importance. In addition to his normal duties the Director has under taken the publication of monographs and some items of research for which Rs. 30,000 are provided in the plan for 1958-59. A similar amount is provided in next year's Plan.

The excavations conducted at Yeleswaram in Nalgonda district during 1957-58 were left half finished but the results amply justified the continuance of the work in the current year. The Government therefore sanctioned Rs. 25,000 for conducting archaeological excavations at Yeleswaram in the submersible area of the Nagarjunasagar Project during 1958-59 as a plan scheme. The Director of Archaeology started work again in the middle of December 1958. The main excavations at the riverside a few miles from Nagarjuna Konda have revealed brick foundations and flight of steps leading down to the river. There are number of

stone 'Lingams' of great antiquity in addition to Buddhist remains. The excavations have also revealed sites belonging to medieval and later periods. Some pottery of the Negalithic age has been found on the site near the riverside. A few miles away, the Director of Archaeology is excavating some Megalithic tombs situated west of Yeleswaram village. The importance of the excavations lies in the fact that the remains cover a long period from Megalithic until medieval times or later. It is expected that the work will be finished during this month.

Development is a process of utilising more and more effectively the resources of the Community in furtherance of accepted needs. These resources are in part given by nature and have to be transformed by the application of new skills and know-how. These skills and know-how are more important than even capital formation, particularly, in an undeveloped economy. Resources endowed by Nature are not fully known and new techniques for utilising them have to be developed. These can be developed only by producing first rate Scientists and Engineers. I shall be happy if by the fuller utilisation of our manpower and by providing them with better facilities we could achieve this objective in an increasing measure year by year.

The system of education has a determining influence on the rate at which economic progress is achieved and the benefits which can be derived from it. Economic development naturally makes a growing demand on human resources and in a democratic set up it calls for values and attitudes in the building of which the quality of education is an important element. Socialistic Pattern of Society assumes widespread participation of people in all activities and constructive leadership at all levels. With the cooperarion of educationists, particularly teachers, parents and students I hope we will take our State next year to one more milestone on our road to progress.